

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

5. РАЗРЕД

КРИТЕРИЈУМИ И ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА У НАСТАВИ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

У ОШ „Иво Лола Рибар” Велико Градиште постигнућа ученика у оквиру предмета српски језик и књижевност вреднују се на следећи начин:

1) **сумативно оцењивање** врши се давањем оцене од недовољан (1) до одличан (5)

Оцењивање обухвата све три области српског језика и књижевности, а то су: књижевност, језик (граматика, правопис, ортоепија) и језичка култура.

Оцењују се:

- писмени задаци
- контролни задаци
- домаћи задаци
- говорне вежбе
- диктати
- рецитовање
- домаћа лектира
- рад на часу
- остали облици презентовања градива (групни рад, презентација, израда паноа и сл.)

Документацију која прати процес оцењивања представљају: е-дневник, педагошка свеска наставника, тестови, диктати, писмени и домаћи задаци.

2) **формативно оцењивање** врши се тако што се прати напредовање, ангажовање и мотивисаност ученика, активност на часовима (укључујући у то и све три области српског језика), однос према раду, редовно доношење прибора, израда домаћих задатака, поштовање наставника и ученика у одељењу. Води се у педагошкој свесци наставника или у активностима у е-дневнику. Из овог оцењивања проистиче оцена за рад на часу на крају сваког класификационог периода или на крају полугодишта и године.

Критеријум за формативну оцену је следећи:

- Недовољан успех - ученик омета наставу, не поштује правила понашања на часу, не пише, нема прибор, не ради домаће задатке и уопште није активан на часу;
- Довољан успех – ученик повремено прати наставу и поштује правила понашања, повремено доноси прибор и домаћи и ретко кад је активан на часу;
- Добар успех – ученик прати наставу, труди се да поштује правила понашања на часу, доноси прибор и домаћи и активан је на часу, али не у континуитету;
- Врло добар успех – ученик поштује правила понашања на часу, труди се да редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаћи, активан је и мотивисан за рад;
- Одличан успех – ученик увек поштује правила понашања на часу, редовно извршава своје школске обавезе, доноси школски прибор и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан, у континуитету показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања.

Скала за оцењивање контролних задатака и тестова из граматике и књижевности, је следећа:

Проценат тачних одговора

од 85% до 100% одличан (5)

од 71% до 85% врло добар (4)

од 51% до 70% добар (3)

од 31% до 50% довољан (2)

испод 30% недовољан (1)

Оцењивање писмених и домаћих задатака (састава/есеја) обухвата неколико делова: композицију, садржај, стил, граматику, правопис и естетски изглед.

- Одличан (5) – ученик је тачно одговорио на тему, поштовао је захтеве композиције тако што је издвојио увод, разраду и закључак; види се поступност у излагању, реченице су јасне и правилне без граматичких и правописних грешака, стил писања богат је описима, емоцијама и појединим стилским изражајним средствима, рукопис ученика је леп, а рад уредан; рад има поруку и поенту исказану током разраде или у закључку.

- Врло добар (4) – ученик је тачно одговорио на тему, поштовао захтеве композиције, реченице су јасне са мањим граматичким и правописним грешкама, стилу недостаје више описа и емоција; недовољно јасно истакнута порука или поента.

- Добар (3) – ученик је тачно одговорио на тему, поједини делови композиције нису у потпуности поштовани (нису повезани, недостаје увод или закључак), поједине реченице нису јасне, честе правописне и граматичке грешке, недостаје доста описа и емоција, рад је понегде нечитак и неуредан; изостаје формулисана порука или поента

- Довољан (2) – ученик је делимично одговорио на тему, увод, разрада и закључак нису уједначени, реченице су нејасне и неповезане, стил је сиромашан са великим граматичким и правописним грешкама, рад је веома нечитак и неуредан;

- Недовољан (1) – ученик није ништа написао или ученик није одговорио на тему, нису поштовани захтеви композиције, рад се не може прочитати, реченице су потпуно неповезане и нејасне, има превише граматичких, правописних и стилских грешака.

Ученику је током писане провере знања забрањена употреба недопуштених средстава (мобиљни телефони, бубице, свеске, пушкице, књиге) и преписивање.

Оцењивање рецитовања:

- Одличан (5) – ученик изражајно, тачно и јасно рецитује текст уз одговарајућу дикцију, правилно изговара све гласове;

- Врло добар (4) – ученик изражајно, тачно и јасно рецитује текст уз делимично одговарајућу дикцију, правилно изговара све гласове;

- Добар (3) – ученик тачно рецитује текст, али без одговарајуће дикције и изражајности;

- Довољан (2) – ученик рецитује текст без дикције и изражајности, правећи често грешке;

- Недовољан (1) – ученик није научио задати текст.

Наставник може наградити ученика одличним оценом (5) и за израду разних панова, презентација, учешћа на такмичењима, конкурсима, ангажовању у раду појединих секција, активностима у школи и сл.

Оцењивање других облика презентовања одређеног задатка

Уколико ученик добије посебан задатак, у договору са наставником бира облик у којем ће га представити. Ако ученик има задатак да спреми презентацију, мапу ума или други дигитални или аналогни садржај, оценом

одличан (5) може се оценити презентација (дигитални алат) урађена по следећим критеријумима:

1. презентација садржи највише десет слајдова

2. слајдови нису оптерећени текстом већ служе само као основ за успешно презентовање садржаја

3. ученик одлично познаје тему о којој говори и излагање уз помоћ презентације (дигиталног алата) је течно и има свој логички след

4. презентација не поседује граматичке и правописне грешке

5. презентација није преузета са интернета, указује се на изворе одакле је ученик преузео материјале.

Уколико је задатак површно одрађен, преузет са интернета, или само преузет текст без критичког односа према садржају, уколико ученик не познаје тему довољно да би самостално о њој говорио, али је показао интересовање и урадио задатак, његов се одговор позитивно оцењује као урађен, али не добија оцену, већ се позитивн одговор води у педагошкој свесци наставника.

Оцењивање рада у групи

Оцена за рад у групи иста је за све ученике у групи, осим уколико наставник није донео посебан поступак вредновања групног рада и пише се у педагошкој свесци.

Знање стечено групним радом проверава се индивидуално и важи за целу тему, а не само за посебне радне задатке групе и може се уписати у дневник рада.

Висок ниво - одговара оценама 4 и 5

Рад у групи - Ученик сарађује са свим члановима групе, уважава њихове потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, своје обавезе извршава на време и тачно.

Познавање тематике - Ученик поседује знања, показује спремност да прикупља нове информације, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје, често поставља питања која се односе на тему.

Решавање задатка - Ученик је у потпуности посвећен решавању задатка групе. Даје предлоге како решавати задатак.

Средњи ниво - одговара оценама 3 и 4

Рад у групи - Ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће, повремено има проблема у комуникацији, али их самостално решава, своје обавезе извршава уз подсећање и опомињање.

Познавање тематике - Ученик поседује извесна знања и повремено суделује у размени идеја, повремено поставља питања која се односе на тему.

Решавање задатка - Ученик уз помоћ наставника и/или осталих чланова групе учествује у решавању задатка. Ретко има предлоге како решавати задатак, али кад га добије, ради по њему. Повремено има активности које не доприносе решавању задатка.

Низак ниво - одговара оценама 2 и 3

Рад у групи - Ученик повремено има сукобе у којима напада особе, а не проблем, своје обавезе извршава ретко и делимично.

Познавање тематике - Ученик поседује мало знања и показује малу спремност да прикупља нове информације, ретко суделује у размени идеја, ретко поставља питања која се односе на тему.

Решавање задатка - Ученик минимално доприноси решавању задатака. Нема предлоге како решавати задатке и када добије предлоге слабо их реализује.

Незадовољавајући ниво

Рад у групи - Ученик омета рад групе, доприноси неконструктивним сукобима и не извршава своје обавезе.

Познавање тематике - Ученик ништа не зна о теми и нема интересовање да сазна.

Не учествује у размени идеја. Никад не поставља питања која се односе на тему.

Решавање задатка - Ученик омета решавање задатка.

Ученици који раде по прилагођеном или измењеном програму у оквиру ИОП-а имају другачији критеријум оцењивања. Он није исти за све ученике и зависи од потреба и постигнућа ученика који раде по овом програму, а прилагођава се индивидуализованом раду сваког ученика појединачно.

На крају првог и другог полугодишта закључна оцена из српског језика је бројчана. Она се утврђује на основу свих описних и бројчаних оцена у току једне школске године. На крају школске године ученици ће имати у дневнику 4 оцене са писмених задатака, 4 са контролних

и најмање 2 на осталим активностима. Оцена се закључује у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Критеријуми и елементи оцењивања у настави српског језика и књижевности у 5. разреду

ОДЛИЧАН (5)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и потпуно самостално уме да опише свој доживљај. Самостално уме да одреди књижевни род и врсту и да анализира елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава; једночинка, радио-драма). Зна карактеристике народне и ауторске књижевности и

уме самостално да их пронађе и докаже у конкретном тексту. Потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, ономатопеја и епитет). Потпуно усваја књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту (песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, десетерац и осмерац; описне и родољубиве; митолошке, песме о раду и породичне песме). Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива). Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, самосталан је и лако долази до решења. Редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији. На часовима је увек активан и учествује у анализи нових текстова, чита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Језик

Ученик у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме потпуно самостално да примени стечена знања (разликује променљиве речи и подврсте променљивих речи и непроменљиве речи – прилоге и предлоге; разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију; функције и значења падежа; основне реченичне чланове; разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола). Зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта) и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 2 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). У потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и врло успешно самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, занимљиви, креативни и маштовити. Самостално проналази тражене информације у тексту. Потпуно самостално наводи синониме и антониме.

ВРЛО ДОБАР (4)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова)

и готово (у потпуности) самостално уме да опише свој доживљај и да одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. Самостално уме да одреди књижевни род и врсту и да анализира готово све елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава; једночинка, радио-драма). Зна карактеристике народне и ауторске књижевности и уме самостално да их пронађе у конкретном тексту. Потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, оноματοпеја и епитет). Потпуно усваја књижевне термине и појмове и углавном их препознаје у тексту (песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, десетерац и осмерац; описне и родољубиве; митолошке, песме о раду и породичне песме). Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, углавном самостално повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива). Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, углавном је самосталан и долази до решења. Редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији. На часовима је активан и учествује у анализи нових текстова, често чита више од оног што је задато и често се служи осталим изворима знања.

Језик

Ученик у готово потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме углавном без грешке да примени стечена знања (разликује променљиве речи и подврсте променљивих речи и непроменљиве речи – прилоге и предлоге; разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију; функције и значења падежа; основне реченичне чланове; разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола). Зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта) и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 4 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). У потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и успешно самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и углавном показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, углавном тачно написани, композицијски утемељени. Самостално проналази тражене информације у тексту. Самостално наводи синониме и антониме.

ДОБАР (3)

Књижевност

Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и делимично уме да опише свој доживљај и да уз помоћ наставника одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. Самостално уме да одреди књижевни род и тражи помоћ при одређивању врсте. Уз подстицај одређује неке елементе композиције. Зна карактеристике народне и ауторске књижевности. Зна дефиниције стилских фигура, уз помоћ наставника или вршњака препознаје их у тексту (персонификација, поређење, оноματοпеја и епитет). Делимично усваја књижевне термине и појмове и понекад учествује у интерпретацији (песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, десетерац и осмерац; описне и родољубиве; митолошке, песме о раду и породичне песме; тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива). У већини случајева чита домаћу лектуру и понекад учествује у интерпретацији. На часовима је каткад активан и ретко користи додатне изворе знања.

Језик

Ученик уме да дефинише наставне садржаје из граматике, памти их и репродукује али не учи редовно па греша у примени стечена знања (разликује променљиве и непроменљиве речи; разликује категорије рода, броја и теже одређује падеже речи које имају деклинацију; зна основне реченичне чланове; уз помоћ разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола). Зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта) и делимично их примењује у писаним радовима. Делимично успешно пише по диктату (до 6 грешака) и уме да одговори на питања али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа). Правилно изговара гласове и понекад греша у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Говорну поруку, одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, препричава и описује уз помоћ наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су делимично садржајно разрађени, делимично тачно написани, композицијски утемељени. Уз помоћ проналази тражене информације у тексту и наводи синонине и антонине.

ДОВОЉАН (2)

Књижевност

Ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и понекад делимично уме да опише свој доживљај и да уз помоћ наставника понекад одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. Понекад уз помоћ уме да одреди књижевни род и стално тражи помоћ при одређивању врсте. Уз подстицај ретко одређује неке елементе композиције. Разликује народну од ауторске књижевности. Препознаје неке књижевнотеоријске појмове уз подстицај и помоћ. (персонификација, поређење, оноματοпеја и епитет; песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, десетерац и осмерац; порука, особине ликова, вредновање поступака ликова). У већини случајева не чита домаћу лектуру и ретко учествује у интерпретацији. На часовима је ретко активан.

Језик

Ученик ретко уме дефинише наставне садржаје из граматике, делимично их памти и репродукује али ретко учи па не уме примени стечена знања (разликује категорије рода, броја и уз помоћ ретко одређује падеже речи које имају деклинацију; понекад препознаје основне реченичне чланове; уз помоћ разликује глаголска времена). Прави веће правописне и граматичке грешке. Потребна је стална помоћ наставника. Углавном правилно изговара гласове и углавном греша у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом, имају доста већих правописних, граматичких и стилских грешака, али поштује форму. Понекад уме да наведе синоним и антоним уз помоћ наставника.

НЕДОВОЉАН (1)

Књижевност

Ученик нема развијено интересовање за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ не учествује у интерпретацији. Нема основна књижевнотеоријска знања а због лошег читања не разуме текст. Не чита домаћу лектуру и не учествује у интерпретацији. На часовима је неактиван.

Језик

Ученик није усвојио наставне садржаје из граматике, не препознаје граматичке категорије. Нема предзнања па тешко прати наставу, пасиван и незаинтересован. Не прихвата помоћ ни савете наставника.

Језичка култура

Не успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни и нису у вези са темом, не поштује правописну и граматичку норму.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Оцену одличан (5) добијају ученици који су у стању да:

-Потпуно разумеју језичке садржаје везане за теме из уџбеника; повезују нове садржаје са предзнањем; разумеју и поштују правила учтиве комуникације.

-Успешно размењују информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; опишу сталне и уобичајене активности у неколико везаних исказа; упореде и опишу појаве и карактеристике животиња користећи једноставнија језичка средства; изразе способности; опишу бића, предмете и места користећи једноставнија језичка средства; размењују једноставне исказе који се односе на изражавање допадања/недопадања; опишу радње у садашњости у неколико везаних исказа; упореде и опишу људе користећи једноставнија језичка средства; разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање мишљења; размењују и формулишу једноставне исказе којима се изражава мишљење; опишу познату личност из земље циљне културе; размене једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама.

-Пишу краће саставе по моделу на тему која је обрађена. Свако писање је вођено питањима и упутствима.

-Владају обрађеним граматичким правилима, потпуно их разумеју и правилно примењују у контексту; познају и користе сложеније граматичке елементе и конструкције без грешака и без помоћи наставника укључујући најчешће изузетке.

Оцену (4) добијају ученици који су у стању да:

-Готово потпуно разумеју језичке садржаје везане за теме из уџбеника; повезују нове садржаје са предзнањем; разумеју и поштују правила учтиве комуникације;

-Размењују информације које се односе на дату комуникативну ситуацију уз мање несигурности у изражавању; описују, упоређују људе, појаве, активности, предмете и места користећи једноставнија језичка средства размењују једноставне исказе који се односе на изражавање допадања/недопадања.

-Пишу краће саставе по моделу на тему која је обрађена уз мања одступања у употреби предвиђених граматичких конструкција.

-Владају предвиђеним граматичким правилима, уз одступања у примени правила у сваком контексту.

-Континуирано показују заинтересованост за сопствени процес учења, уважавају препоруке за напредовање и углавном их реализују, редовно имају прибор за рад, редовно извршавају домаће задатке.

Оцену добар (3) добијају ученици који су у стању да:

-Разумеју основне појмове и везе између њих; разумеју једноставне задатке слушања и разумевања, читања и разумевања на страном језику, укључујући коришћење информационих технологија.

-Разврставају различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму; изражавају допадање/недопадање; одговарају на краћа, једноставнија питања.

- Пишу кратке вођене саставе (одговори на питања).
- Познају и користе једноставније граматичке елементе и конструкције.
- Показују заинтересованост за сопствени процес учења, уважавају препоруке за напредовање и делимично их реализују, имају прибор за рад,извршавају домаће задатке самостално или уз помоћ.

Оцену довољан (2) добијају ученици који су у стању да:

- Препознају и разумеју кључне појмове и информације на страном језику.
- Усвоје одговарајућу терминологију на страном језику.
- Уз инструкције извршавају рутинске радне задатке на страном језику.
- Извршавају додељене задатке на страном језику искључиво на захтев и уз подршку; усвајају основне граматичке структуре.
- Повремено показују заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализују уз стално праћење, имају прибор за рад, извршавају домаће задатке уз додатне смернице наставника и редовно похађају допунску наставу.

Оцену недовољан (1) добијају ученици који не испуњавају критеријуме за оцену довољан(2) и не показују заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.

Скала оцењивања:

- одлична оцена - 100% - 86%
- врло добра оцена—85% - 71%
- добра оцена - 70% - 56%
- довољна оцена - 55% - 41%
- недовољна оцена - 40% - 0%

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Критеријуми оцењивања сачињени су у складу са исходима, циљевима и задацима прописаних Планом и програмом наставе и учења предмета, Општим стандардима постигнућа за француски језик и уз поштовање Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Оцењивањем ученика 5. разреда обухваћени су следећи елементи:

- 1. Разумевање говора**
- 2. Разумевање писаног текста**
- 3. Усмено изражавање**
- 4. Писмено изражавање**
- 5. Језичке законитости - граматика**

Оцена (5)

1. У потпуности разуме саговорника и аудио запис. Разуме кратак монолог, краћи разговор, кратку информацију, постављено питање, појединачне речи и изразе који се односе на познате теме. Разуме изразе које наставник користи током часа (упутства за рад и друго).
2. У потпуности разуме писани текст који се односи на познате теме, фреквентне речи и изразе, писане поруке личне природе са неколико суштинских информација (мејл, СМС). Разуме упутства за израду вежбања у уџбенику и радној свесци.
3. Сигуран је у усменом изражавању. Правилно изговара све гласове који не постоје у матерњем језику. Правилно и изражајно чита текстове. У оквиру предвиђеног програма самостално исказује једноставну усмену поруку, представља себе и другог, захваљује се, извињава, саопштава шта воли, а шта не, тражи од саговорника одређени предмет, саопштава основне информације о себи. Описује особу, предмет, место, животињу. Поставља једноставна питања о познатим темама и одговара на слична питања саговорника.

4. Самостално и без правописних и граматичких грешака редовно ради задата вежбања и домаће задатке. Пише једноставне податке о себи у обрасцима или упитницима. Пише кратке и једноставне поздраве и поруке (мејл, СМС, честитку, позивницу).

5. Влада граматичким садржајима предвиђеним наставним програмом 5. разреда (заменице, фреквентни глаголи, негација, детерминанти, придеви, множина именица, предлози за место, сажети члан, заповедни начин, блиски футур) правилно их примењује у контексту и повезује их са примерима из свакодневног живота. Усваја садржаје на највишем нивоу. Увек је активан.

Оцена (4)

1. У великој мери разуме саговорника и аудио запис. Разуме кратак монолог, краћи разговор, кратку информацију, постављено питање, појединачне речи и изразе који се односе на познате теме. Разуме изразе које наставник користи током часа (упутства за рад и друго).

2. У великој мери разуме писани текст који се односи на познате теме, фреквентне речи и изразе, писане поруке личне природе са неколико суштинских информација (мејл, СМС). Разуме упутства за израду вежбања у уџбенику и радној свесци.

3. Правилно изговара гласове који не постоје у матерњем језику. Правилно чита текстове. У оквиру предвиђеног програма уз мању помоћ наставника исказује једноставну усмену поруку, представља себе и другог, захваљује се, извињава, саопштава шта воли, а шта не, тражи од саговорника одређени предмет, саопштава основне информације о себи. Описује особу, предмет, место, животињу. Поставља једноставна питања о познатим темама и одговара на слична питања саговорника уз мању помоћ наставника.

4. Без већих правописних и граматичких грешака редовно ради задата вежбања и домаће задатке. Пише једноставне податке о себи у обрасцима или упитницима. Пише кратке и једноставне поздраве и поруке (мејл, СМС, честитку, позивницу).

5. Влада граматичким садржајима предвиђеним наставним програмом 5. разреда (заменице, фреквентни глаголи, негација, детерминанти, придеви, множина именица, предлози за место, сажети члан, заповедни начин, блиски футур) правилно их примењује у контексту.

Оцена (3)

1. Делимично разуме саговорника и аудио запис. Разуме кратку информацију, постављено питање, појединачне речи и изразе који се односе на познате теме. Разуме изразе које наставник користи током часа (упутства за рад и друго).

2. Делимично разуме писани текст који се односи на познате теме, фреквентне речи и изразе, писане поруке личне природе са неколико суштинских информација (мејл, СМС). Разуме упутства за израду вежбања у уџбенику и радној свесци.

3. Несигуран је у усменом изражавању. Правилно изговара гласове који не постоје у матерњем језику. Чита текстове уз местимичне грешке. У оквиру предвиђеног програма уз помоћ наставника исказује једноставну усмену поруку, представља себе и другог, захваљује се, извињава, саопштава шта воли, а шта не, тражи од саговорника одређени предмет, саопштава основне информације о себи. Именује особе, предмете, места, животиње. На питања одговара уз помоћ наставника.

4. Углавном ради задатке, али изостаје тачност. Пише једноставне податке о себи у обрасцима или упитницима. Пише кратке и једноставне поздраве и поруке (мејл, СМС, честитку, позивницу).

5. Делимично влада граматичким садржајима предвиђеним наставним програмом 5. разреда (заменице, фреквентни глаголи, негација, детерминанти, придеви, множина именица, предлози за место, сажети члан, заповедни начин, блиски футур) и препознаје их у контексту.

Оцена (2)

1. Знање је на нивоу репродукције и препознавања. Разуме кратку информацију, појединачне речи и изразе који се односе на познате теме. Разуме изразе које наставник најчешће користи током часа (упутства за рад и друго).
2. Делимично, уз помоћ наставника који га усмерава, разуме писани текст који се односи на познате теме, фреквентне речи и изразе, писане поруке личне природе са неколико суштинских информација (мејл, СМС).
3. Правилно изговара неке гласове који не постоје у матерњем језику. Са потешкоћом чита. У оквиру предвиђеног програма уз помоћ наставника исказује једноставну усмену поруку, поздравља, представља се, захваљује се, извињава, саопштава шта воли.
4. Пише са правописним и граматичким грешкама. Нередовно ради задата вежбања и домаће задатке. Пише основне податке о себи у обрасцима или упитницима.
5. Знање граматике је на нивоу препознавања, искључиво уз помоћ наставника решава задатке на основном нивоу, (заменице, фреквентни глаголи, негација, детерминанти, придеви, множина именица, предлози за место, сажети члан).

Оцена (1)

Незаинтересован је за рад. Занемарује извршавање школских и домаћих задатака. Знање није ни на нивоу препознавања. Не даје одговоре чак ни уз помоћ наставника. Изговор је лош, не може да се усмено изрази, не разуме саговорника ни писани текст, није савладао основне граматичке структуре.

ОБЛИЦИ И НАЧИНИ ОЦЕЊИВАЊА

1.Писмене провере знања (писмене вежбе, писмени задаци)

Писменим проверама евалуира се разумевање писаног текста, писано изражавање, познавање принципа функционисања и употребе језика (употреба лексике и граматичких садржаја у датом контексту), као и комуникативне функције (нпр. довршавање дијалога, питања и одговори и слично), познавање правописа и ортографије.

Оцена представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика, као и ангажовања ученика и његове самосталности у раду.) Ученици 5-8. разреда имају 1 писмени задатак по полугодишту и најмање 1 писану проверу по полугодишту уз претходну најаву садржаја програма наставе и учења који ће се писмено проверавати. Распоред писаних провера дужих од 15 минута уписује се у дневник и објављује се на званичној интернет страници школе. Распоред може да се мења на предлог наставника, уз сагласност Одељењског већа.

Писане провере постигнућа у трајању до 15 минута могу се обављати без претходне најаве и евидентирају се у педагошкој документацији наставника ради праћења постигнућа ученика. Писане провере постигнућа се оцењују на основу скале која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене:

86-100% оцена одличан (5)

70%-85% оцена врло добар (4)

50%-69% оцена добар (3)

33%-49% оцена довољан (2)

до 32% оцена недовољан (1)

Скала може да варира у односу на постигнућа ученика, али не више од 5%.

2.Усмени одговори ученика (усмено одговарање и активност на часу)

Усменим проверама евалуира се разумевање говора, такође разумевање писаног

текста, усмено изражавање и такође познавање принципа функционисања и употребе језика, односно њихова примена у усменој и писаној комуникацији на часу. Будући да се на већини часова француског језика користе и смењују различите технике, активности, облици и методе рада - читање и слушање текстова или других аудио записа, разговор о прочитаном, изражавање личних ставова о теми часа, гледање видео записа и разговор о истим, дијалози, игровне активности (језичке игре, квизови и слично), описивање слика, писање на основу слика и друге врсте вежби писања, писмена и усмена вежбања (рестриктивног и слободног карактера), важан сегмент оцењивања је и ангажовање/активност ученика на часу која се посебно узима у обзир приликом оцењивања усмених одговора ученика. Том приликом наставник узима у обзир и:

- да ли ученик редовно доноси уџбеник, свеску и радну свеску?
- да ли записује кључне појмове које наставник истиче ?
- да ли прати ток часа?
- да ли активно слуша и поставља питања када му/јој нешто није јасно?
- да ли узима учешће у горе наведеним активностима на часу (при том тачност учениковог одговора није пресудна, већ његова жеља да учествује у активностима и залагање)?
- да ли ученик пажљиво слуша своје другове?
- да ли и колико се залаже приликом рада у пару или групи?
- домаће задатке.

Оцена добијена усменим путем се формира на основу учениковог одговора или излагања према следећој бројчаној скали:

Одличан (5) – Ученик разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе и показује велики степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Успешно користи све граматичке елементе и конструкције и уочава најчешће изузетке од правила. У стању је да самостално искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. Правилно и самостално изражајно чита. Ученик самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. На матерњем и страном језику саопштава информацију добијену од 3. лица у вези са познатим темама у конкретним комуникативним ситуацијама. Показује способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама.

Врло добар (4) – Ученик у великој мери разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе и показује велики степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме једноставне фреквентне речи и изразе, а приликом изражавања користи једноставна језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. У стању је да уз мању помоћ наставника успешно искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. У великој мери правилно и самостално изражајно чита. Ученик у великој мери самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. У великој мери показује способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама.

Добар (3) – Ученик углавном разуме планом и програмом предвиђене појмове, речи и изразе уз делимичан степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме углавном једноставније, фреквентније речи и изразе, а приликом изражавања користи једноставније језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. Углавном правилно чита. Делимично је у стању да искаже једноставнију усмену поруку, исприча лични доживљај, преприча садржај разговора или наративног текста. Ученик у довољној мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Показује делимичну способност примене језичких вештина и знања у новим ситуацијама и логичког повезивања појмова.

Довољан (2) – Ученик препознаје и разуме планом и програмом предвиђене основне,

најфреквентније појмове, речи и изразе уз мали степен самосталности приликом њихове примене у усменом изражавању. Ученик разуме углавном најједноставније речи, кратке и једноставне поруке и упутства и користи најједноставнија језичка средства и конструкције у датим комуникативним ситуацијама. Чита делимично правилно и уз помоћ наставника. Ученик је у стању да искључиво уз помоћ наставника исказе једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста и то на нивоу репродукције. Ученик у малој мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Језичке вештине и знања су на нивоу репродукције, уз повремену минималну примену.

Недовољан (1) – Ученик не препознаје нити разуме планом и програмом предвиђене основне појмове, речи и изразе, не уме да их репродукује нити примени у усменом изражавању. Ученик није самосталан у раду и није у стању ни уз помоћ наставника да исказе једноставнију усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста. Ученик у недовољној мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама. Језичке вештине и знања нису ни на нивоу препознавања, без способности репродукције и минималне примене.

Активност ученика прати се континуирано и вреднује током целе школске године. У активност улази и редовност/благовременост/тачност израде и доношења домаћих задатака, као и редовно доношење материјала потребног за рад на часу. Степен самосталности у раду, степен ангажовања, иницијативе, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима такође се вреднују кроз активност.

Оцена из активности може бити од значаја и за општи успех ученика из предмета, најчешће у његову корист.

Уколико ученик не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање, као ни жељу за напредовањем, оцењује се оценом недовољан (1)

3. МИНИ ПРОЈЕКТИ- ГРУПНИ ПРОЈЕКТИ

Оцењивање/вредновање пројектних активности углавном има мотивациону улогу и вреднује се у складу са показаним степеном самосталности, активности и ангажовања као и сарадње са осталим члановима групе, извођења закључака на основу прикупљених података и презентовања продукта пројекта.

4. ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА ПО ИОП-У

Ученик коме је потребна додатна подршка у образовању оцењује се у односу на остваривање циљева и стандарда постигнућа у току савладавања индивидуалног образовног плана или у односу на прилагођене стандарде постигнућа при чему се вреднује и однос ученика према раду и постављеним задацима/захтевима предмета у складу са његовим способностима.

Оцењивање ученика по ИОП-у 1 се врши на основу ангажовања и степена остварености постојећих стандарда и очекиваних исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Оцењивање ученика по ИОП-у 2 се врши на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Вредновање је усмерено на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијању његовог самопоуздања и осећаја напредовања.

При евалуацији ученика којираде по ИОП-у, примењује се индивидуални приступ у сарадњи са педагошко-психолошком службом школе.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Настава музичке културе подразумева учешће свих ученика, а не само оних који имају музичке предиспозиције. Како је предмет музичка култура комбинација вештина и знања, полазна тачка у оцењивању треба да буду индивидуалне музичке способности и ниво претходног знања сваког ученика. Битни фактори за праћење музичког развоја и оцењивање сваког ученика су ниво његових постигнућа у односу на дефинисане исходе као и рад, степен ангажованости, кооперативност, интересовање, став, умешност и креативност. Тако се у настави музичке културе за исте васпитно-образовне задатке могу добити различите оцене, као и за различите резултате исте оцене, због тога што се конкретни резултати упоређују са индивидуалним ученичким могућностима. Начин провере и оцена треба да подстичу ученика да напредује и активно учествује у свим видовима музичких активности. Главни критеријум за процесу праћења и процењивања је начин ученичке партиципације у музичком догађају, односно да ли је у стању да прати музичко дело при слушању и како односно, да ли и како изводи и ствара музику користећи постојеће знање. У зависности од области и теме, постигнућа ученика се могу оценити усменом провером, краћим писаним проверама (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања. Поред ових традиционалних начина оцењивања, користе се и други начини оцењивања као што су:

- допринос ученика за време групног рада
- израда креативних задатака на одређену тему
- рад на пројекту (ученик даје решење за неки проблем и одговара на конкретне потребе)
- специфичне вештине.

У процесу вредновања резултата учења наставник треба да буде фокусиран на ученичку мотивацију и ставове у односу на извођење и стваралаштво, способност концентрације, квалитета перцепције и начин размишљања приликом слушања, као и примену теоретског знања у музицирању. Наставник треба да мотивише ученика на даљи развој, тако да ученик осети да је кроз процес вредновања виђен и подржан, као и да има оријентацију где се налази у процесу развоја у оквиру музике и музичког изражавања. Важно је укључити самог ученика у овај процес у смислу дијалога и узајамног разумевања у вези са тим шта ученик осећа као препреке у свом развоју, као и на које начине се, из ученикове перспективе, оне могу пребродити.

Ученик треба да има минимум 4 оцене у полугодишту у 5. разреду и минимум 2 оцене од 6. до 8. разреда.

Оцењивање може бити сумативно и формативно и мора бити континуирано.

Сумативно: кроз савладавање музичких вештина (свирање на дечијем инструменту, тактирање и певање...), креативна примена знања кроз различите активности (стваралаштво, презентације...) и кратке усмене провере наученог садржаја (квиз питања...).

Формативно подразумева праћење активности/ангажовање ученика на сваком часу, однос ученика према раду, ангажовање ученика у групним радовима, учествовање на приредбама, такмичењима... Наставник своја запажања води у електронском дневнику рада и својој педагошкој свесци.

Од 5. до 8. разреда ученици се оцењују кроз наставне теме:

- Човек и музика
- Музички инструменти
- Слушање музике

- Извођење музике
- Музичко стваралаштво

Критеријуми оцењивања по разредима:

5. разред

Наставна тема	Оцена 5	Оцена 4	Оцена 3	Оцена 2 / 1
Човек и музика	Ученик је у стању да искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека, реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма. Познаје детаљније карактеристике музике античких држава. Ученик уме да идентификује и повеже утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи, наступ и сл.) Познаје историју, инструменте, лествице и друге значајне податке везане за музику античких цивилизација (Индија, Кина,	Ученик је у стању да искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека, реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма. Познаје детаљније карактеристике музике античких држава.	Ученик зна да објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања, искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека, зна основне карактеристике музике појединих античких цивилизација.	Оцена 2: Ученик зна да наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу, зна трајање и време наведених епоха и основне карактеристике. Оцена 1: Ученик није научио и не жели, ни уз помоћ наставника, да одговара на питања.

	Месопотамија, Египат, Грчка и Рим).			
Музички инструменти	Ученик анализира и критички просуђује извођачке и техничке могућности ударачких инструмената у музичком делу, колористику и боју тона, висину и покретљивост/ виртуозност. Познаје грађу и улогу инструмената. Тумачи коришћење инструмената, инструменталних група у музичком делу у односу на звучне специфичност и и техничке могућности.	Ученик познаје грађу, историјат и улогу ударачких инструмената са одређеном и неодређеном висином тона. Познаје грађу и улогу народних музичких инструмената. Повезује средства изражајног извођења са врстом, наменом и карактером композиције. Тумачи коришћење инструмената, инструменталних група у музичком делу у односу на звучне специфичност и и техничке могућности.	Уме да препозна везу између избора врсте инструмента и догађаја, односно прилике када се музика изводи, зна основне карактеристике ударачких инструмената. Дефинише поделу инструмената према начину добијања звука и идентификује врсту инструмента према изгледу.	Оцена 2: Ученик уме да класификује инструменте по начину настанка звука, опише основне карактеристике ударачких. Оцена 1: Ученик није научио и не жели, ни уз помоћ наставника, да одговара на питања.
Слушање музике	Анализира, пореди и правилно користи музичку терминологију, уочава међусобни утицај других уметности (књижевност, балет, ликовна и сценска уметност) и	Уочава међусобни утицај других уметности (књижевност, балет, ликовна и сценска уметност) и музике кроз различите стилове и њихову повезаност. Ученик	Уочава међусобни утицај других уметности (књижевност, балет, ликовна и сценска уметност) и музике. Уме да идентификује ефекте којима различити елементи музичке	Оцена 2: Ученик се изражава покретима за време слушања музике, вербализује свој доживљај музике. Илуструје свој доживљај слушаних композиција.

	музике кроз различите стилове и њихову повезаност. Ученик критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље, понаша се у складу са правилима музичког бонтона, користи могућности ИКТ-а за слушање музике.	критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље, понаша се у складу са правилима музичког бонтона, користи могућности ИКТ-а за слушање музике.	изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања, препознаје извођачки састав у слушаном делу.	Зна да упореди изворе звука, као и утицај на људско тело. Оцена 1: Ученик не жели уз помоћ наставника да изрази своја запажања и утиске о музичком делу.
Извођење музике	Ученик је у стању да искаже своја осећања у току извођења музике (изражајно певање и/или свирање), примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању, солмизацијом изводи ритам обрађених песама са нотног текста. Ученик користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од	Ученик користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције, уме да изведе ритам песама на неутрални слог. Учествоје у школским приредбама и манифестацијама као активан учесник, користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма,	Ученик пева и свира песме научене по слуху, уме да изведе ритам песама на неутрални слог. Учествоје у школским приредбама и манифестацијама као техничка подршка, користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудио снимака...). Кроз изражајно певање слободно	Оцена 2: Ученик пева по слуху, без довођења у везу текста и мелодијске линије. Изводи једноставну ритмичку пратњу на ритмичким инструментима. Оцена 1: Ученик није научио и не жели да свира и пева ни уз помоћ наставника.

	врсте, намене и карактера композиције, уме да изведе ритам песама на неутрални слог. Учествује у школским приредбама и манифестацијама као активан учесник, користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудио снимака...) и изводи певањем солмизацијом обрађене песме са нотног текста које садрже компликованије елементе.	аудио снимака...) и изводи певањем солмизацијом обрађене песме са нотног текста које садрже компликованије елементе.	исказује осећања, примењује принцип сарадње у заједничком музицирању.	
Музичко стваралаштво	Ученик пореди и реаранжира постојеће музичке аранжмане различитих музичких стилова или епоха, реконструишући их у савременој музици, примењујући принцип импровизације у домену мелодије и ритма,	Ученик ствара музичке аранжмане различитих музичких стилова или епоха, примењујући принцип импровизације у домену мелодије и ритма, користећи понуђени музички материјал или осмишљавајући и сопствени у	Ученик ствара музичке аранжмане различитих жанрова, користећи понуђени музички материјал или осмишљавајући и сопствени у задатим оквирима.	Оцена 2: Ученик модификује ритам композиције од понуђеног ритмичког материјала. Оцена 1: Ученик не жели, ни уз помоћ наставника, да учествује у било каквом музичком 'стваралачком чину'.

	користећи понуђени музички материјал или осмишљавајућ и сопствени у задатим оквирима.	задатим оквирима.		
--	---	-------------------	--	--

Оцена недовољан 1 је у свим разредима предвиђена за ученике који ни уз помоћ наставника не желе да учествују у раду на часу, не доносе прибор, не одговарају и не знају одговоре на питања наставника, не желе да пробају да свирају и певају, не учествују у групном раду... Ученици који немају жељу да напредују и не показују ни минималан труд ни заинтересованост за рад.

Надежда Цветковић и Горан Ђорђевић, наставници музичке културе

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Настава Ликовне културе подразумева учешће свих ученика, а не само оних који имају таленат . Начин провере и оцена треба да подстичу ученика да напредује и активно учествује у свим практичних ликовних активности и у савладавању теоријског знања.

Ученик треба да има 4 оцене у полугодишту у 5. разреду и минимум две оцене од 6. до 8. разреда.

Оцена и врсте оцењивања

Оцена је описна и бројчана. Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција у току школске године обавља се **формативним** и **сумативним** оцењивањем.

Формативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте редовно праћење активности и ангажованости ученика на сваком часу, однос ученика према раду, ангажовање ученика на групном раду, учествовање на конкурсима, изложбама, колонијама... Наставник сва запажања води у електронском дневнику или у својој педагошкој свесци.

Сумативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине, или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у есДневник, а могу бити унете и у педагошку документацију.

Оценом се изражава:

- 1) оствареност циљева и стандарди постигнућа, достизање исхода и степена развијености компетенција у току савладавања програма ликовне културе;
- 2) ангажовање ученика на настави; Оцена за ангажовање на часу може да се добије на сваком часу за учествовање у полемикама око уметничких питања, креативне идеје и добре одговоре. Процењују се разумевање суштине ликовне проблематике, вештине изражавања и саопштавања. Ове оцене могу значајно да поправе стање при закључивању оцене на полугодишту и крају школске године.
- 3) напредовање у односу на претходни период;
- 4) препорука за даље напредовање ученика.

Бројчане оцене су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1).

Ученику се не може умањити оцена из предмета због непримереног понашања у школи. Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника. Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника.

ДУЖНОСТ НАСТАВНИКА:

- На почетку школске године наставник је дужан да обавести ученика о прописаним циљевима, стандардима постигнућа и исходима учења.
- На почетку школске године ученици, родитељи, односно старатељи се обавештавају о критеријумима, начину, поступку, динамици, распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени.
- Оцена за доношење прибора добија се у току сваког полугодишта. За недоношење прибора добија се минус, а после трећег минуса смањује се оцена за рад на часу.
- Наставник може ученицима да одреди Домаћи задатак ако морају да ураде неку припрему за час који претходи или ако напомене да се одређени задатак заврши кући због недостатка времена или ако је у питању писани семинарски рад о неком уметнику или сликарском правцу.

- Практичан рад представља ликовни рад у различитим техникама визуелних уметности. Оцењује се само рад који је рађен на једном или више часова и који се предаје на крају часа или онда када наставник тражи.

Елементи вредновања ликовног рада:

- 1) Оригиналност
- 2) Праћење ликовног задатка
- 3) Техничка реализација задатка

- Наставник је дужан да на почетку школске године обавести ученике да ако случајно примети да рад није урадио на часу, већ га је донео од куће и још посумњао да је рад радило старије лице, задржава право да провери аутентичност аутора (ученик треба да понови један мањи сегмент рада а затим се радови упореде и процени умешност).

- Радови за конкурс се, такође, оцењују само уколико су донети у предвиђеном року и ако га је лично ученик радио; после рока неће се оцењивати.

- Ученик не би требало себи да дозволи гомилу минуса, а потом да доноси одрађене задатке (најчешће урађене код куће) очекујући високу позитивну оцену.

Сврха и принципи оцењивања ;

Наставник се руководи следећим принципима при оцењивању:

- 1) ПОУЗДАНОСТ: означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања;
- 2) ВАЉАНОСТ: оцена исказује ефекте учења (оствареност исхода, ангажовање и напредовање ученика);
- 3) РАЗНОВРСНОСТ НАЧИНА ОЦЕЊИВАЊА: избор одговарајућих и примена различитих метода и техника оцењивања како би се осигурала ваљаност, поузданост и објективност оцена;
- 4) РЕДОВНОСТ ОЦЕЊИВАЊА: континуитет ефикасности у процесу учења и ефекат оцене на даљи процес учења;
- 5) ОЦЕЊИВАЊЕ БЕЗ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ или по било ком основу;
- 6) УВАЖАВАЊЕ ИНДИВИДУАЛНИХ РАЗЛИКА

Евиденција о успеху ученика

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у есДневнику и у својој педагошкој документацији. Под педагошком документацијом, сматра се писана или електронска документација наставника која садржи: личне податке о ученику и његовим индивидуалним способностима, провери постигнућа, ангажовању ученика и напредовању, датим препорукама, понашању ученика (владање) и залагање на часу.

-Да би ученици успешно били активни и пратили час ликовне културе потребно је да свако од њих поседује уџбеник, блок, прибор за цртање, сликање и вајање.

-Родитељи ће добити повратну информацију о активности ученика у виду коментара у есДневнику.

КРИТЕРИЈУМИ И ЕЛЕМЕНТИ ЗА ПРОЦЕЊИВАЊЕ НАПРЕДОВАЊА И ОЦЕЊИВАЊЕ ПОСТИГНУЋА СУ:

-Однос према раду: припремљен је за час; одговорно користи материјал, прибор и алатке; одржава прибор и радни простор, потписује радове, чува радове у блок

- Однос према себи : истражује информације; поставља питања; предлаже; истражан је у раду да га заврши, труди се, преузима одговорност; поштује себе и своје радове; учи на грешкама, спреман је да испроба своје способности у новим активностима...

- Однос према другима: довршава рад у договореном року, поштује договорена правила понашања; спреман је да помогне другу и да сарађује; уважава туђу културу, радове, начин размишљања, доживљавања, опажања, изражавања...

-Разумевање : разуме задатак; разуме процес, разуме концепт, разуме визуелне информације...

- Повезивање : повезује и пореди познате и нове информације, људе, места, догађаје, феномене, дела, идеје...

- Оригиналност : оригиналан је у односу на туђе радове; оригиналан је у односу на своје претходне радове...

- Организација композиције: у складу са својом идејом примењује одговарајуће принципе компоновања, знања о простору, перспективи, пропорцијама, смеру, правцу...

- Вербално изражавање: учтиво комуницира; аргументовано, кратко и јасно образлаже свој рад, идеју, доживљај, опажање, емоције...

-Употрба техника и средстава: бира одговарајућу технику у односу на идеју; примењује одговарајући процес, бира одговарајућу подлогу – материјал; истражује могућности технике и материјала;

Описно праћење, вредновање и оцењивање

Провере знања ученика, односно оствареност исхода, врше се континуирано, током целе наставне године. Ученици се оцењују и још: на основу излагања и представљања (изложбе радова, макете, цртежи, постери, дизајнерска решења, израда презентација и др.), учешћа у дискусији, рад домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада, рада на пројектима. Самопроцењивање радова се врши вербално, анализом, дискусијом. Ученици сами уочавају и изражавају који су радови постигли циљ задатка. Наставник, осмишљава питања у зависности од задатка ученика (процена ликовних радова, разговор о уметнику, уметничком делу...) и хијеристичким путем их наводи на поједине одговоре.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД ПО ОБЛАСТИМА: ЛИНИЈА, ОБЛИК, РИТАМ И ВИЗУЕЛНА КОМУНИКАЦИЈА

Област ЛИНИЈА:

За оцену 5 (одличан) ученик :

-препознаје линију као основни ликовни елемент изражавања

- гради линије различитих вредности и карактера уз помоћ разних цртачких материјала и алата,
- путем манипулације притиска и мењањем угла са графитном оловком уме да направи апстрактну композицију линија на којој се уочавају линије по интензитету, особини и карактеру; танке, дебеле, мекане, вунасте, крзаве, отворене, затворене, испрекидане, тачкасте, таласасте, линије цик-цак, спиралне и линије које мењају правац кретања, затим водоравне, хоризонталне, дијагоналне....
- уме да се изрази контурном, текстуалном и структуралном линијом
- разматра у групи изражајна својства линија и њихову примену.
- уме да путем сензибилитета линије покаже извор светла и одреди сенку
- уме да направи правилну композицију са линијама и успостави равнотежу
- искаже своје мишљење о значају културног наслеђа и улогу линије кроз фолклор и историју.
- користи одабране садржаје за стварање оригиналних цртежа.
- уочава и распознаје карактер линија у природи и свету који нас окружује, као и у уметничким делима;
- уме да препозна технику цртежа у односу на графику
- уме да линијом осмисли илустрацију имагинације и идеја
- уме да путем стилизованих линија сведе цртеж до крајње једноставности
- препознаје поједине цртеже чувених славних сликара и сликарске правце где је линија као основно изражајно средство

За оцену 4 (врлодобар) ученик :

- препознаје линију као основни ликовни елемент изражавања
- гради линије различитих вредности и карактера уз помоћ разних цртачких материјала и алата,
- делимично путем манипулације притиска и мењањем угла са графитном оловком, може да направи апстрактну композицију линија на којој се уочавају линије по интензитету, особини и карактеру; танке, дебеле, мекане, вунасте, крзаве, отворене, затворене, испрекидане, тачкасте, таласасте, линије цик-цак, спиралне и линије које мењају правац кретања, затим водоравне, хоризонталне, дијагоналне....
- уме да се изрази контурном и делимично текстуалном и структуралном линијом
- делимично путем сензибилитета линије може да покаже извор светла и одреди сенку
- делимично користи одабране садржаје за стварање оригиналних цртежа.
- делимично уочава и распознаје карактер линија у природи и свету који нас окружује, као и у уметничким делима;

За оцену 3 (добар) ученик :

- препознаје линију али се слабије изражава са структуралним и текстуалним линијама
- гради линије али слабије експериментише са цртачких материјалима и алатима
- није самосталан у изражавању са линијом и често копира туђи рад
- уме да црта по перцепцији а слабије по сећању (аперцепцији)

За оцену 2 (довољан) ученик :

- ученик се изражава само једном врстом линије
- линијом долази до оскудних форми
- занемарује композицију линије
- уз помоћ наставника остварује минималне резултате исхода

За оцену 1 (недовољан) ученик :

- не показује интересовање за линијом и њеним особинама, изражава се мрљама без одређених форми
- не испуњава захтеве линијске композиције.
- ученик не прихвата помоћ и инструкције наставника, не сарађује
- не доноси прибор, не прати наставу, не остварује исходе циља и задатка

Област ОБЛИК:

За оцену 5 (одличан) ученик :

- препознаје облик као ликовни елемент
- креира облике помоћу одговарајућих врста линија,
- уме да нацрта тродимензионални облик
- примењује боју и сенку на облике
- примењује перспективу на облику-скраћење
- облику дочарава текстуру и структуру
- успоставља међусобни однос величина облика - постављање елементарних композиција у којима се види однос пропорција
- уз помоћ облика гради добру и стабилну композицију

За оцену 4 (врлодобар) ученик :

- препознаје облик као ликовни елемент
- креира облике помоћу одговарајућих врста линија,
- уме да нацрта тродимензионални облик
- не уме да прикаже перспективу на облику-скраћење
- облику дочарава текстуру и сенку
- успоставља међусобни однос величина облика - постављање елементарних композиција у којима се види однос пропорција
- обликом не успоставља равнотежу на композицији

За оцену 3 (добар) ученик :

- контурном линијом не уме да исконструише правилан облик
- обликом не уме да успостави добру стабилну композицију
- занемарује текстуру облика
- занемарује боју на облику
- није постигао равнотежу облика на композицији

За оцену 2 (довољан) ученик :

- не уме да нацрта поједине дводимензионалне облике
- није самосталан и служи се туђим идејама
- не изражава се бојом нити светлином на одређеном облику
- уз помоћ наставника остварује минималне резултате исхода

За оцену 1 (недовољан) ученик :

- не изражава се обликом ,
- изражава се мрљама без одређених форми
- не испуњава захтеве фигуративне композиције.
- ученик не прихвата помоћ и инструкције наставника, не сарађује
- не доноси прибор, не прати наставу , не остварује исходе циља и задатка

Област РИТАМ:

За оцену 5 (одличан) ученик :

- препознаје ритам као један од ликовних елемената
- уме да препозна ритмове на туђим уметничким радовима
- уме да опише карактер и улогу ритма у ликовном делу
- уме да се изрази са више различитих ритмова где парцијално на свом раду приказује смену хармонијског и неправилног ритма
- различитост ритмова постиже коришћењем различитих техника и сликарско-цртачког алата

За оцену 4 (врлодобар) ученик :

- препознаје ритам као један од ликовних елемената
- уме да препозна ритмове на туђим уметничким радовима
- уме да опише карактер и улогу ритма у ликовном делу
- слабије се изражава ритмом

-не користи се различитим алатима

За оцелу 3 (добар) ученик :

-уме да препозна неке ритмове

- слабије се изражава ритмом

-користи само једну врсту ритма како би се изразио

-не користи се различитим алатима и материјалима

За оцелу 2 (довољан) ученик :

-Не уочава ритмове на уметничком делу

-потребна му је помоћ да би се изразио ритмом

-није самосталан и служи се туђим идејама

-уз помоћ наставника остварује минималне резултате исхода

За оцелу 1 (недовољан) ученик :

-не уочава ритам нити његов значај у ликовном делу

- не изражава се ритмовима

-ученик не прихвата помоћ и инструкции наставника, не сарађује

-не доноси прибор, не прати наставу , не остварује исходе циља и задатка

Област ВИЗУЕЛНА КОМУНИКАЦИЈА

За оцелу 5 (одличан) ученик :

-увиђа значај визуелног споразумевања у свакодневници

-препознаје знак, симбол ,вињету и хералдику

-примењује линију и облик

-уме да чита и разуме симбол и знак

-тумачи једноставне визуелне информације

-примењује стилизацију као једну од особина графичког знака

-прецизан је у извођењу конструкције стилизованих облика

-оригиналан је у својим идејама

- јасно се изражава поруком симбола и знакова

За оцелу 4 (врлодобар) ученик :

-увиђа значај визуелног споразумевања у свакодневници

-препознаје знак, симбол ,вињету и хералдику

-примењује линију и облик

-уме да чита и разуме симбол и знак

-при извођењу примењује конструкцију

-тумачи једноставне визуелне информације

за оцелу 3 (добар) ученик :

-увиђа значај визуелног споразумевања у свакодневници

-препознаје знак, симбол и грб и примењује линију и облик

-нема прецизност и техничке конструкције при изради задатка

-нема своју оригиналну идеју

- има потешкоће да цртеж сведе на крајњу једноставност, тј.стилизацију

За оцелу 2(довољан) ученик :

-препознаје поједине знакове и грб

-нема идеје, креативности

-нема самосталност у раду

-има потешкоће код стилизације

-нема прецизност у конструкцији

-не зна значење појединих симбола

-уз помоћ наставника остварује минималне резултате исхода

За оцелу 1(недовољан) ученик :

-нема идеју и незаинтересован је

-не увиђа сврху графичке комуникације

- не зна значење појединих симбола
- нема самосталност у раду
- ученик не прихвата помоћ и инструкције наставника, не сарађује
- не доноси прибор, не прати наставу, не остварује исходе циља и задатка

ИСТОРИЈА

Елементи оцењивања из историје су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

1. писмених провера знања (контролних задатака)
2. усменог испитивања;
3. остале активности.

Закључна оцена се формира као аритметичка средина свих оцена добијених током целе школске године. При вредновању квалитета знања, оценом се исказује трајност, коректност, свесност и употребљивост знања на разним нивоима (ниво препознавања, ниво репродукције, ниво разумевања, ниво примене и ниво креативног, стваралачког решавања проблема).

- **ПИСМЕНО** – Писмена оцењивања се врше најчешће након пређене области, уз ранију најаву, а по распореду писаних провера знања. Писане провере, које трају до 15 минута, не најављују се, а наставник може након 2-3 такве провере да унесе оцену у дневник само уколико је у најбољем интересу ученика. Провере знања садрже 40% задатака основног нивоа, 40% задатака средњег нивоа и 20% задатака напредног нивоа. На основу оствареног нивоа постигнућа ученик добија одговарајућу оцену. Код писмених провера користи се следећа табела која изражава однос броја бодова и одговарајућих оцена.

ОЦЕНА	БРОЈ БОДОВА	ОБРАЗОВНИ НИВО
1	0 - 29	
2	30 – 49	Основни ниво
3	50 – 69	Средњи ниво
4	70 – 89	Средњи ниво
5	90 -100	Напредни ниво

У зависности од тежине теста и састава одељења дозвољена су одступања од 5%.±. Ученик сваку оцену са контролне вежбе може поправити, али се оцена прво уписује у дневник јер је провера заказана у законском року. Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености— прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 3, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености— прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

2. УСМЕНО – Ученик у току школске године може добити четири или више оцена на усменом одговарању. Ученик усмено одговара историјске чињенице и садржаје из области које су до тада учене. Ученику су унапред дати називи области које ће бити на усменом испитивању.

3. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ –Ученик у току школске године може добити једну или више оцена на основу активности и његових резултата рада: 1) Кратки усмени одговори на часу приликом обраде нове лекције или утврђивања градива; 2) Креативно, стваралачко решавање задатог проблема; 3) Однос према раду; 4) Израда домаћих задатака; 5) Презентације; 6) Истраживање; 7) Петнаестоминутне провере (овакав вид провере не мора бити унапред најављен. Служи као повратна информација ученику и наставнику о постигнућу ученика и уписује се кроз активност ученика) 8) Изузетна постигнућа на такмичењима; 9) Употреба ИКТ-а

ПРОВЕРА КАРТОГРАФСKE ПИСМЕНОСТИ може бити остварена усменим и писменим путем

Целокупна активност ученика на часу коју наставник прати у педагошкој свесци или есдневнику може бити изражена сумативном оценом. Оцена не мора нужно да садржи све наведене активности, а може да буде и дата за сваку појединачну активност посебно.

ОЦЕНЕ УЧЕНИКА

ДОВОЉАН (2) - знања која је ученик остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену, и у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; самостално решава једноставне задатке -једноставне ситуације решава уз помоћ наставника; Писање - углавном редовно Написано –непотпуно, делимично тачно, делимично уредно; Провера - углавном зна образложити написано ;Интерес за предмет показује на подстицај наставника; Рад на часу -труди се да самостално решава задатке; повремено учествује у расправи; Сарадња -тражи помоћ када му нешто није јесно ;Извршавање обавеза труди се да пише све у свеску ,на час доноси потребан прибор; Извршава додељене задатке искључиво на захтев (уколико је у групи или пару уз подршку осталих чланова) - Самостално не може да презентује јер на задату тему није ништа научио/ла

ДОБАР (3) –ученик у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама, и у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; у довољној мери критички расуђује; самостално, брзо и тачно решава једноставне задатке -сложеније задатке решава спорије -решава једноставне проблемске ситуације; Писање - редовно Написано -углавном потпуно и тачно -углавном уредно; Провера -углавном зна образложити написано; Интерес за предмет показује; Рад на часу -вредно ради на часу и самостално решава задатке -радо учествује у расправи; Сарадња -прихвата рад у пару и групи -ако не разуме тражи помоћ ;Извршавање обавеза - свеска је уредна и потпуна -на час доноси потребан прибор -Извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком -Самостално не

може да презентује већ чита претходно написано;. Начин излагања -уме да каже само оно што пише на презентацији а често и чита написано

ВРЛО ДОБАР (4) – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове,и самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; решава задатке брзо и тачно; Писање – редовно; Написано -потпуно - тачно -детаљно –уредно;Провера - зна образложити написано -образлаже јасно, тачно и потпуно; Интерес за предмет показује стално;Рад на часу -концентрисано и вредно ради на часу -редовно и самостално извршава све постављене задатке ;учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје ;Сарадња -радо учествује у заједничком раду (у пару или групи) -према потреби помаже другима; Извршавње обавеза -свеска је уредна и потпуна -на час долази припремљен -Планира динамику рада, организује активности уколико се ради у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране продукте. - Утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе; -Извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком - Самостално може да презентује , образлеже тачно, јасно, прецизно и потпуно - Уважава чланове тима и различитост идеја;Презентовање -образлаже тачно, јасно, прецизно и потпуно ;Начин излагања -зна образложити написано

ОДЛИЧАН (5) у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама, лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; Решава задатке брзо и тачно и са лакоћом - самостално и успешно решава сложене задатке -при решавању сложених проблемских ситуација комбинује познате стратегије или креира сопствене; Писање - редовно Написано,потпуно -тачно ,детаљно -уредно ;Провера - зна да образложи написано - образлаже јасно, тачно и потпуно ;Интерес за предмет -изражен -служи се додатним изворима знања ;Рад на часу -концентрисано и вредно ради на часу -редовно и самостално извршава све постављене задатке - учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје; Сарадња -радо учествује и подстиче заједнички рад (у пару или групи) - помаже другима ;Извршавње обавеза -свеска је уредна и потпуна -на час долази припремљен; Уважава мишљења других и помаже им у реализацији њихових задатака уколико ради у групи или пару,уколико ради сам задатке извршава сам; Фокусиран је на циљ продуката у задатом временском оквиру; - Утврђује приоритете и ризике -Самостално може да презентује , образлаже своје идеје и поступке које примењује јасно, тачно и потпуно ;Начин излагања -самоуверен -зна образложити написано уз навођење примера и битних чињеница,самоуверен –зна да образложи написано уз навођење примера и битних чињеница.

По завршеној области / теми ученик ће бити у стању да....

НАСТАВНА ТЕМА

ОСНОВЕ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ оцена ДОВОЉАН

(2) - Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру) разликује начине— рачунања времена у прошлости и садашњости; именује периоде— прошлости и историјске периоде повезује врсте— историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека) разврстава историјске— изворе према њиховој основној подели; користи основне— историјске појмове; **ДОБАР (3)** - Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); лоцира одређену— временску одредницу на временској ленти; разликује начине— рачунања времена у прошлости и садашњости; именује периоде— прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје; разврстава историјске— изворе према њиховој основној подели; повезује врсте— историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека); **ВРЛО ДОБАР (4)** - Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); лоцира одређену— временску одредницу на временској ленти; разликује начине— рачунања времена у прошлости и садашњости; именује периоде— прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје; разврстава историјске— изворе према њиховој основној подели; повезује врсте— историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека) користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; изложи, у усменом или— писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; Визуелне— информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом израчуна временску— удаљеност између појединих догађаја; **ОДЛИЧАН (5)** - Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); лоцира одређену временску— одредницу на временској ленти; разликује начине рачунања— времена у прошлости и садашњости; именује периоде— прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје; разврстава историјске— изворе према њиховој основној подели; повезује врсте историјских— извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека); користећи дату— информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; изложи, у усменом или— писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; прикупи и прикаже податке— из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему визуелне и текстуалне— информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом израчунава временску— удаљеност између појединих догађаја;

ПРАИСТОРИЈА оцена ДОВОЉАН (2) - Разликује основне временске

одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); —именује периоде прошлости и историјске периоде наводи главне проналаске у праисторији; разликује основне одлике каменог и металног доба **ДОБАР (3)** - Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје; наводи главне проналаске и описује њихов утицај на начин живота људи у праисторији; разликује основне одлике каменог и металног доба **ВРЛО ДОБАР (4)** -

Разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје; наводи главне проналаске и описује њихов утицај на начин живота људи у праисторији; разликује основне одлике каменог и металног доба користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; – прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; користи основне историјске појмове; **ОДЛИЧАН (5)** - разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје; наводи главне проналаске и описује њихов утицај на начин живота људи у праисторији; разликује основне одлике каменог и металног доба користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; користи основне историјске појмове;

СТАРИ ИСТОК оцена **ДОВОЉАН (2)** - лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; наводи најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; разликује врсте писама цивилизација Старог истока; **ДОБАР (3)** - лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; одређује место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице наводи најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; разликује врсте писама цивилизација Старог истока; **ВРЛО ДОБАР (4)** - лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; користећи историјску— карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; одређује место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице; пореди начин живота— припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; наводи најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; идентификује основна— обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; разликује врсте писама цивилизација Старог истока; илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет; користећи дату— информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; изложи, у усменом или— писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом **ОДЛИЧАН (5)** - лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока;

одређује место— припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице; пореди начин живота— припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; наводи најважније— одлике државног уређења цивилизација Старог истока; идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; разликује врсте писама цивилизација Старог истока; илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет; користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; изложи, у усменом или— писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом

АНТИЧКА ГРЧКА оцена **ДОВОЉАН (2)** - лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; разликује легенде и митове од историјских чињеница; користи основне историјске појмове; **ДОБАР (3)** - описује особености природних услова и географског положаја античке Грчке; лоцира на историјској карти описује особености природних услова и географског положаја античке Грчке; лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; идентификује узроке и последице Грчкоперсијских ратова и Пелопонеског рата; разликује легенде и митове од историјских чињеница; наводи значај и последице освајања Александра Великог; користи основне историјске појмове; **ВРЛО ДОБАР (4)** - користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом описује особености— природних услова и географског положаја античке Грчке; лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој идентификује узроке и последице Грчкоперсијских ратова и Пелопонеског рата; истражује основна обележја и значај религије старих Грка; разликује легенде и митове од историјских чињеница; наводи значај и последице освајања Александра Великог; илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; **ОДЛИЧАН (5)** - користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему визуелне и текстуалне информације повезује са

одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом описује особености природних услова и географског положаја античке Грчке; лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој; идентификује узроке и последице Грчкоперсијских ратова и Пелопонеског рата; истражује основна обележја и значај религије старих Грка; разликује легенде и митове од историјских чињеница; наводи значај и последице освајања Александра Великог; илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; израчуна временску удаљеност између појединих догађаја;

АНТИЧКИ РИМ **оцена ДОВОЉАН (2)** - лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античког Рима разликује легенде и митове од историјских чињеница; користи основне историјске појмове; **ДОБАР (3)** - описује особености природних услова и географског положаја античког Рима; лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античког Рима; приказује друштвену структуру и државно уређење античког Рима идентификује узроке и последице Пунских ратова разликује легенде и митове од историјских чињеница; наводи значај и последице римског освајања Балкана користи основне историјске појмове; **ВРЛО ДОБАР (4)** - користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; описује особености природних услова и географског положаја античке Грчке; лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античког Рима; приказује друштвену структуру и државно уређење античког Рима пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму идентификује узроке и последице римског освајања Апенинског полуострва истражује основна обележја и значај религије старих Римљана; разликује легенде и митове од историјских чињеница; наводи значај и последице Пунских ратова; илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век или деценију; израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; **ОДЛИЧАН (5)** - користећи дату информацију или ленту времена, смешта историјску појаву догађај и личност у одговарајући миленијум или век; изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему визуелне и текстуалне информације повезује са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом описује особености природних услова и географског положаја античког Рима; лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античког Рима; приказује друштвену структуру и државно уређење античког Рима пореди начин живота

припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; идентификује узроке и приказује друштвену структуру и државно уређење античког Рима пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; идентификује узроке и миленијум, век или деценију; израчуна временску— удаљеност између појединих догађаја;

ГЕОГРАФИЈА

Ученик се оцењује најмање 2 пута у полугодишту у 5. разреду. Ученик може бити оцењен сваког часа (без обзира на тип часа) и у сваком делу часа (у уводном, главном и завршном делу). Ученик у току часа може бити само један пут оцењен. Оцена мора бити јавна, образложена са препорукама ученику за даљи рад и напредак. Закључна оцена се изводи на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године, а у складу са законом и Правилником о оцењивању у основном образовању и васпитању.

Ученик се оцењује: усмено, писмено и на основу активности на часовима. Писмене провере до 15 минута трајања, обављају се без најаве, и оцене са њих евидентирају се у педагошкој документацији, а не у дневнику. Писмене провере дуже од 15 минута морају бити најављене и добијена оцена се уноси у дневник, у року од 8 дана од дана провере.

Бодовна скала за писмену проверу знања:

Ученик добија оцену недовољан (1) ако је остварио 0-29% од укупног броја поена

Ученик добија оцену довољан (2) ако је остварио 30-49% од укупног броја поена

Ученик добија оцену добар (3) ако је остварио 50-69% од укупног броја поена

Ученик добија оцену врло добар (4) ако је остварио 70-85% од укупног броја поена

Ученик добија оцену одличан (5) ако је остварио 86-100% од укупног броја поена.

Критеријуми за бројчане оцене у 5. разреду:

Одличан (5) – У потпуности и са лакоћом ученик уме да : повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком; повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-техничким прогресом; на примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека; разликује одговорно од неодговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на планети Земљи; разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља; објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему; разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике; одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене; помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе о њеном облику; помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе називе континената и океана; примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач; разликује и објасни Земљина кретања и њихове последице; повеже смер ротације са сменом дана и ноћи; повеже нагнутост земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље; повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба на северној и јужној полулопти и појавом топлотних појасева; разликује деловање унутрашњих сила (сила Земљине теже, унутрашња топлота Земље); разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље; наведе спољашње силе (ветар, вода) Земље; помоћу карте и цртежа опише начине и последице кретања литосферних плоча (вулканизам, земљотреси, набирање и раседање); разликује хипоцентар и епицентар и наведе тресне зоне у свету и у Србији; наведе поступке које ће предузети за време земљотреса ; опише процес вулканске ерупције и њене последице; помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте стена, описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење; помоћу карте, цртежа и мултимедија објашњава настанак планина и низија и разликује надморску и релативну висину; разликује ерозивне и акумулативне процесе; наведе примере

деловања човека на промене у рељефу (броне, насипи, копови); опише структуру атмосфере; наведе временске промене које се дешавају у тропосфери (ветрови, падавине, облаци, загревање ваздуха...); разликује појам времена од појма клима; наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе; графички представи и чита климатске елементе (климадијаграм) користећи ИКТ; користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу са њима; наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и предвиђа последице таквог понашања; наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром, олуја); уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе; наведе и опише својства морске воде; помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; наведе и опише елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току); разликује типове језерских басена према начину постанка; наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства; наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње; наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања; помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи; помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима; опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста; наведе примере за заштиту живог света на Земљи. Ученик показује изузетно висок степен активности и ангажовања.

Врло добар (4) - У великој мери ученик уме да: повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком; повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-техничким прогресом; на примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека; разликује одговорно од неодговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на планети Земљи; разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља; објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему; разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике; одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене; помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе о њеном облику; помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе називе континената и океана; примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач; разликује и објасни Земљина кретања и њихове последице; повеже смер ротације са сменом дана и ноћи; повеже нагнутост земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље; повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба на северној и јужној полулопти и појавом топлотних појасева; разликује деловање унутрашњих сила (сила Земљине теже, унутрашња топлота Земље); разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље; наведе спољашње силе (ветар, вода) Земље; помоћу карте и цртежа опише начине и последице кретања литосферних плоча (вулканизам, земљотреси, набирање и раседање); разликује хипоцентар и епицентар и наведе тресне зоне у свету и у Србији; наведе поступке које ће предузети за време земљотреса; опише процес вулканске ерупције и њене последице; помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте стена, описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење; помоћу карте, цртежа и мултимедија објашњава настанак планина и низија и разликује надморску и релативну висину; разликује ерозивне и акумулативне процесе; наведе примере деловања човека на промене у рељефу (броне, насипи, копови); опише структуру атмосфере; наведе временске промене које се дешавају у тропосфери (ветрови, падавине, облаци, загревање ваздуха...); разликује појам времена од појма клима; наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе; графички представи и чита климатске елементе (климадијаграм) користећи ИКТ; користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу са њима; наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и предвиђа последице таквог понашања; наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром, олуја); уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе; наведе и опише својства морске воде; помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; наведе и опише елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току); разликује типове језерских

басена према начину постанка; наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства; наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње; наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања; помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи; помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима; опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста; наведе примере за заштиту живог света на Земљи. Ученик показује висок степен активности и ангажовања.

Добар (3) - У довољној мери ученик уме да: повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком; повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-техничким прогресом; на примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека; разликује одговорно од неодговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на планети Земљи; разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља; објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему; разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике; одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене; помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе о њеном облику; помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе називе континената и океана; примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач; разликује и објасни Земљина кретања и њихове последице; повеже смер ротације са сменом дана и ноћи; повеже нагнутост земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље; повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба на северној и јужној полулопти и појавом топлотних појасева; разликује деловање унутрашњих сила (сила Земљине теже, унутрашња топлота Земље); разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље; наведе спољашње силе (ветар, вода) Земље; помоћу карте и цртежа опише начине и последице кретања литосферних плоча (вулканизам, земљотреси, набирање и раседање); разликује хипоцентар и епицентар и наведе турсне зоне у свету и у Србији; наведе поступке које ће предузети за време земљотреса; опише процес вулканске ерупције и њене последице; помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте стена, описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење; помоћу карте, цртежа и мултимедија објашњава настанак планина и низија и разликује надморску и релативну висину; разликује ерозивне и акумулативне процесе; наведе примере деловања човека на промене у рељефу (броне, насипи, копови); опише структуру атмосфере; наведе временске промене које се дешавају у тропосфери (ветрови, падавине, облаци, загревање ваздуха...); разликује појам времена од појма клима; наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе; графички представи и чита климатске елементе (климадијаграм) користећи ИКТ; користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу са њима; наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и предвиђа последице таквог понашања; наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром, олуја); уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе; наведе и опише својства морске воде; помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; наведе и опише елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току); разликује типове језерских басена према начину постанка; наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства; наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње; наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања; помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи; помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима; опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста; наведе примере за заштиту живог света на Земљи. Ученик показује висок степен активности и ангажовања. Ученик показује делимичан степен активности и ангажовања.

Довољан (2) – Ученик на нивоу репродукције усваја основне појмове о васиони, облику Земље и структури њене површине. Уме да наведе и покаже на карти све континенте и океане. На нивоу репродукције усваја основне појмове о Земљиним кретањима, унутрашњој

грађи и рељефу и сферама Земље (литосфера, атмосфера, хидросфера и биосфера). Ученик показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) - Ученик не препознаје основне географске објекте, појаве, процесе, не уме да се користи картом, не изводи просту репродукцију података о вациони, облику Земљи и структури њене површине, о Земљиним кретањима, унутрашњој грађи, рељефу и сферама Земље (литосфера, атмосфера, хидросфера и биосфера). Не показује интересовање за предмет, учешће у активностима на часовима, не показује жељу за напредовањем.

МАТЕМАТИКА

Критеријуми оцењивања ученика петог разреда из математике

У овом документу као и у уџбенику са збирком задатака који користе ученици, формулисана су три нивоа постигнућа. Нивои постигнућа описују захтеве различите тежине, когнитивне комплексности и обима знања, од једноставнијих ка сложеним. Сваки наредни ниво подразумева да је ученик савладао знања и вештине са претходног нивоа.

● **Основни ниво**

На првом нивоу описани су захтеви који представљају базични или основни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће скоро сви, а најмање 80% ученика/ученица постићи тај ниво. На базичном нивоу налазе се темељна предметна знања и умења. То суфункционална и трансферна знања и умења неопходна, како за сналажење у животу, тако и за наставак учења. Знања и умења са основног нивоа најчешће су мање сложена од оних са средњег и напредног нивоа, али то није увек случај. Овде су смештена и она знања и умења која нису једноставна, али су тако темељна да заслужују посебан напор, који је потребан да би њима овладали готово сви ученици.

● **Средњи ниво**

На другом нивоу описани су захтеви који представљају средњи ниво знања, вештина и умења. Он описује оно што просечан ученик/ученица може да достигне. Очекује се да ће око 50% ученика/ученица постићи или превазићи тај ниво.

● **Напредни ниво**

На трећем нивоу описани су захтеви који представљају напредни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће око 25% ученика/ученица постићи тај ниво. Знања и умења са овог нивоа су трансферна, пре свега за наставак школовања. Компетенције са напредног нивоа су по правилу и когнитивно сложеније од оних са базичног и средњег нивоа. То значи да се од ученика очекује да анализира, упоређује, разликује, критички суди, износи лични став, повезује различита знања, примењује их и сналази се и у новим и нестандартним ситуацијама.

Праћење рада ученика, проверавање његовог знања и оцењивање се обавља континуирано и систематски. При оцењивању се користи што више објективних елемената и поступака.

Оцењивање знања и праћење рада ученика и успеха ученика (прикупљање података који су битни за оцењивање ученика из математике) врши се у свим фазама наставе током читаве школске године. При томе се користе разноврсне методе и облици, односно технике, као што су:

1. разне форме усменог проверавања
2. домаћи задаци
3. запис у свесци и уредност
4. петнаестоминутна проверавања
5. контролне вежбе
6. школски писмени задаци
7. пројекат

1. разне форме усменог проверавања

Усмено проверавање знања најчешће се састоји у томе да ученик одговара на припремљена или импровизована питања наставника или решавање задатака на табли. Усменим проверавањем наставник сазнаје и то колико је ученик у стању да изрази своје мисли и формулише их речима, изражава ли се прецизно, колико је схватио градиво и како га зна објаснити.

Испитивање се врши током обраде теме или уколико је ученик изразио жељу да усмено одговара неку раније обрађену тему. Уколико је тема подељена на два или више делова, а за успешно савладавање су потребна знања из претходног дела, наставник има право да од ученика захтева да зна да примени и претходно усвојена знања.

Довољан (2) – Усмено навођење основних правила и појмова везаних за тему.

Добар (3)– Усмено навођење и објашњавање правила, дефиниција, појмова; записивање математичких формула и решавање једноставнијих примера (2 задатка)

Врло добар (4)– Усмено дефинисање и објашњавање појмова, ставова, теорема, записивање правила математичким формулама, примена на решавање задатака средњег нивоа (2 задатка).

Одличан (5)– Усмено дефинисање и објашњавање правила, појмова, ставова, теорема, учовање логичко-последичних веза, тачно решавање задатака напредног нивоа (2 задатка). Доказивање теорема. Оцена се уписује у педагошку свеску или дневник.

2. домаћи задаци

Домаћи задаци су вероватно најзначајнији и најфреквентнији облик проверавања ученичких знања и умења у настави математике. Задају се углавном после сваког наставног часа без обзира да ли је он час стицања нових знања или час увежбавања и имају за циљ да ученици самосталним радом додатно увежбају наставне садржаје који су рађени на часовима. Ученик је обавезан да редовно ради домаћи задатак и активно анализира решења домаћег задатка на часу.

3. запис у свесци и уредност

Ученик је дужан да у свеску записује садржај који се обрађује на часу. Свеска се редовно прегледа.

4. петнаестоминутна проверавања

Оцена се не уписује у дневник али може да утиче на закључну оцену ако је то у интересу детета. Или се може више уписати у дневник (1) до пет постојаних (5) провера због одређене оцјене.						
Контролне вежбе су писани облици	довољан (1)	довољан (2)	добар (3)	врло добар (4)	одличан (5)	
5. и 6. контролне вежбе и школски писмени задаци						
проверавања који се најчешће реализују са циљем да провере колико су ученици овладали, не једном методском јединицом (као код петоминутних проверавања), већ једном комплетном тематском целином. Задаци се после обраде, увежбавања и систематизације једне наставне теме или неког важног дела већих тематских целина. Школски писмени задаци су, за разлику од контролних вежби и многих других облика проверавања, обавезни и њихова реализација је предвиђена наставним програмом						

четири пута у једној школској години. Писмени задаци се реализују после две до три наставне теме и у нешто већој мери проверавају трајност знања. Писмени задаци се пишу хемијском оловком у вежбанку. Пре контролне вежбе и писменог задатка се реализује бар један час припреме и ученици добијају задатке за вежбу диференциран е по нивоима. На овим проверама знања су заступљени задаци са основног, средњег и напредног нивоа. Оцена се обавезно уписује у дневник рада. На почетку сваког полугодишта школа					
--	--	--	--	--	--

објављује распоред писмених провера дужих од 15 минута на огласној табли и на сајту школе. За такве писмене провере примењује се следећа скала за оцењивање:					
Оцена Број бодова	0-34	35-54	55-69	70-84	85-100

Ако ученик није задовољан оценом коју је добио на контролној вежби или писменом задатку може да ради још један тест из исте области у термину који договори са наставником (то може бити на часу редовне наставе или на допунској настави). И ова оцена се обавезно уписује у дневник рада.

7. пројекат

Редово присуствовање часовима на којима се ради пројекат, доношење материјала, учествовање у раду групе, пристојно понашање на часу без ометања и саботирања рада осталих чланова групе.	довољан (2)
Ученик течно чита са унапред припремљеног материјала и одговара на питања наставника у вези са начином реализације пројекта и обрађеном темом.	добар (3)
Самостално, уз повремено подсећање са паноя/екрана , тачно у смислу науке и начина реализације пројекта.	врло добар (4)
Самостално, без читања са паноя/екрана, речито, добро образложено, тачно у смислу науке и начина реализације пројекта.	одличан (5)

Осим тога константно се ради на:

- степену напредовања ученика
- текућем праћењу рада и понашања ученика на часу и ван часа
- праћењу рада ученика у допунском или додатном раду и слободним активностима
- праћењу уредности ученикових радова
- прикупљању података о интересовањима ученика, условима у којима ученик живи и ради и друго.

Оцена	Блумова таксономија	Тип очекиваног мишљења	Типови за активности (захтеви за спровођење активности)
довољан (2)	Знање (препознавање, запамћивање)	Присећање или препознавање информације која је учена	Опиши, наведе, кажи, понови, препознај, именуј
добар (3)	Разумевање	Трансформисање, реорганизација, или интерпретација садржаја	Организуј, скрати, преведи, изради на другачији начин, дефиниши, интерпретирај, закључи, предвиди, објасни, покажи
врло добар (4)	Примена	Употреба информација у новим ситуацијама и при решавању задатака који имају један тачан одговор	Реши, пренеси, наведи пример, прилагоди, уради на дугачији налин, препознај на примеру, прошири, упоређи, групиши
одличан (5)	Анализа	Индентификовање разлога, извођење закључка који се заснивају на одређени подацима, анализирање закључака да би се утврдило да ли су ваљани	Разликуј, препознај по типовима примера, потврди, направи табелу, наведи све могуће последице, разграничи, организуј
	Синтеза	Оригинално мишљење, оригиналан план, предлог, нацрт или прича	Креирај, измисли, образложи и представи, сажми, направи, замисли, измени, повежи, предвиди, одреди оно што је битно (основну тему, наслов) састави, скрати
	Евалуација	Процењивање идеја, изношење мишења, примешивање критеријума	Процени, кажи своје мишљење (шта ти мислиш и зашто тако мислиш) разреши нејасноћу, мери, рангирај, стави у низ

Оцена није само констатација знања. Она има, осим педагошких, посебне психолошке, социјалне и друге импликације. Ученику се оцењивањем омогућава да добије повратну информацију о свом раду, исказаном знању и залагању и да открије вредност метода учења и свога ангажовања у остварењу школских захтева. Оцену треба схватити као резултат упознавања, праћења развоја и вредновања знања (укључујући умења и навике), залагања и активности ученика. Оцена има троструку функцију:

(1) ИНФОРМАЦИОНУ - да благовремено обавести ученике, родитеље и школу о успеху појединих ученика, наставника о резултатима свог рада, а друштвену заједницу о остваривању програмских задатака наставе;

(2) МОТИВАЦИОНУ - да подстиче ученике на веће ангажовање и за систематско учење;

(3) ОРИЈЕНТАЦИОНУ - да буде основа за утврђивање узрока застоја и тешкоћа у напредовању ученика као и за предузимање одговарајућих педагошких и других мера ради постизања бољег успеха и бржег развоја ученика, да на крају основне школе буде један од усмеравајућих фактора за даље школовање (избор позива, школе).

НАСТАВНА ТЕМА: Природни бројеви и дељивост

Оцена: довољан (2)

- За задати број одреди претходник и следбеник;
- Разликује парне и непарне бројеве;
- Израчуна вредност једне рачунске операције са природним бројевима; ☐
- Реша једноставнију линеарну једначину (са једном рачунском операцијом у скупу природних бројева); ☐
- Одреди количник и остатак при дељењу; ☐
- Одреди бар три садржаоца и делилиоца датог броја; ☐
- Наводи пример скупа; ☐
- Дефинише појам празан скуп; ☐
- Обележи празан скуп; ☐
- Зна да да пример једнаких скупова; ☐
- Наводи пример једнаких скупова; ☐
- У датим скуповима идентификује скупове који су једнаки; ☐
- Одреди подскуп скупа; ☐
- Црта Венов дијаграм и зна да га протумачи; ☐
- Одреди унију, пресек и разлику два скупа ако су скупови дати навођењем елемената и Веновим дијаграмом; ☐
- Дели са остатком једноцифреним бројем; ☐

- Провери када је један број дељив другим; ☐
- Наводи правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадном јединицом и уз помоћ њих без рачунања зна да ли је задати број дељив са 2, 5, и декадном јединицом; ☐
- Разликује просте и сложене бројеве до 20; ☐
- Растави природан број на просте чиниоце; ☐
- Одреди НЗС за двадата броја; ☐
- Одреди НЗД за два дата броја.

Оцена: добар (3) ☐

- Израчуна вредност једноставнијег бројевног израза; ☐
- Реши једноставну линеарну једначину; ☐
- Употребљава одговарајуће скуповне ознаке; ☐
- Изводи скуповне операције ако су скупови задати навођењем особине елемената; ☐
- Запише елементе уније, разлике три скупа на основу Вененовог дијаграма; ☐
- Наводи све делиоце датог броја; ☐
- Наведи садржаоце датог броја; ☐
- Примени основна правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадном јединицом; ☐
- Одреди да ли је број прост или сложен; ☐
- Одреди НЗС и НЗД када су дати већи бројеви од двоцифрених и/или када има више од два броја.

Оцена: врло добар (4) ☐

- Израчуна вредност израза са више рачунских операција различитог приоритета укључујући и заграде;
- Користи бројеве и бројевне изразе у једноставним проблемским ситуацијама; ☐
- Реши сложенију линеарну једначину и неједначину; ☐
- Реши изразе са скуповним операцијама; ☐
- Тумачи Венов дијаграм два или три скупа; ☐
- Користи Венов дијаграм у проблемским задацима; ☐
- Примени основна правила дељивости у сложенијим задацима; ☐
- Примењује дељивост у проблемским ситуацијама; ☐
- Примењује НЗС и НЗД.

Оцена: одличан (5) ☐

- Израчуна вредност сложеног бројевног израза; ☐
- Користи бројеве и бројевне изразе у сложенијим проблемским ситуацијама; ☐
- Састави и реши сложену линеарну једначину и неједначину; ☐
- Користи Венов дијаграм и скуповне операције за решавање проблемских задатака; ☐
- Правилно користи речи и, или, не у математичко-логичком смислу;
- Правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке; ☐
- Примени основна правила дељивости на сложеним бројевима нпр. 6, 12, 18, 24, и сл; ☐
- Операције са појмом дељивости у проблемским ситуацијама са реалним контекстом; ☐
- Операције са НЗС и НЗД у проблемским ситуацијама са реалним контекстом.

НАСТАВНА ТЕМА: Основни појмови геометрије

Оцена: довољан (2)

- Разликује геометријске објекте (тачка, права, дуж, полуправа, раван, полураван), зна да их нацрта и обележи; ☐
- Препознаје геометријске објекте (кружница, круг, угао,...) међу нацртаним геометријским објектима, зна да их нацрта и обележи; ☐
- Разликује паралелне и нормалне праве; ☐
- Препознаје круг и кружницу у окружењу; ☐
- Разликује круг и кружницу; ☐
- Разликује основне појмове у вези круга (центар, полупречник, тангента, тетива, сечица,...); ☐
- Одреди однос праве и тачке и да запише однос припадања; ☐
- Одреди однос тачке и равни и да запише однос припадања; ☐
- Одреди однос тачке и праве у односу на круг и да запише однос припадања; ☐
- Разликује врсте многоуглова; ☐
- Црта вектор датог интензитета; ☐
- Преслика тачку и дуж централном симетријом; ☐
- Транслира тачку и дуж за дати вектор.

Оцена: добар (3)

- Црта геометријске објекте користећи математички прибор; ☐
- Разликује паралелне и нормалне праве и уме да их нацрта; ☐
- Пореди дужи рачунски и конструктивно; ☐
- Сабира и одузима дужи рачунски и конструктивно; ☐
- Анализира односе датих геометријских објеката и записује их математичким писмом; ☐
- Преслика дату дуж и троугао централном симетријом; ☐
- Транслира дуж и троугао за дати вектор.

Оцена: врло добар (4)

- Преслика дати геометријски објекат централном симетријом у односу на дату тачку; ☐
- Преслика геометријски објекат транслацијом за дати вектор; ☐
- Сабира и одузима више дужи конструктивно; ☐
- Уочава скупове тачака у пресеку различитих геометријских објеката; ☐
- Уочава однос између две или више кружница (кругова); ☐
- Одређује средиште дужи.

Оцена: одличан (5)

- Решава проблеме користећи особине паралелних и нормалних правих; ☐
- Пресликава дати геометријски објекат централном симетријом у односу на тачку која није непосредно дата у задатку; ☐
- Пресликава геометријски објекат транслацијом за вектор који није непосредно дат у задатку; ☐
- Решава проблеме користећи особине паралелограма; ☐
- Примењује положај кружница у решавању задатака реалног контекста; ☐
- Примењује сабирање и одузимање дужи у сложенијим задацима; ☐
- Решава проблемске задатке у којима се користи средиште дужи; ☐
- Математички моделује проблем из свакодневног живота и реши га коришћењем односа међу објектима, транслацијом или централном симетријом.

НАСТАВНА ТЕМА: Разломци

Оцена: довољан (2)

- Прочита разломак и да га запише речима и обрнуто, напише разломак који је записан речима; ☐
- Прочита децимални број и да га запише речима и обрнуто, напише децимални број који је записан речима; ☐
- Разликује праве и неправе разломаке; ☐
- Претвара неправи разломак у мешовит број и обрнуто; ☐
- Претвара децимални запис у разломак и обрнуто; ☐
- Пореди по величини разломке истих именилаца или истих бројилаца; ☐
- Пореди разломке у децималном запису; ☐
- Прошири и скрати разломак датим бројем; ☐
- Одреди положај тачке на бројевној полуправој, са уцртаном (датом) јединичном дужи и подеоцима који одговарају имениоцу датог разломка и обрнуто; ☐
- Изврши једну рачунску операцију са разломцима – сабере или одузме разломке истих именилаца; ☐
- Помножи и подели два разломка; ☐
- Одреди реципрочну вредност разломка; ☐
- Сабере и одузме два децимална броја; ☐
- Помножи и подели децимални број са декадном јединицом или природним бројем; ☐
- Помножи и подели два децимална броја; ☐
- Реши једноставнију линеарну једначину (са једном рачунском операцијом).

Оцена: добар (3)

- Упореди по величини разломке који немају исти именилац или исти бројилац; ☐
- Скрати разломак до несводљивог; ☐
- Заокругли децимални број на задати број децимала ако је прва цифра која се одбацује већа или мања од 5; ☐
- Одреди положај тачке на бројевној полуправој са уцртаном (датом) јединичном дужи ако су дате координате разломком и обрнуто; ☐
- Одреди положај тачке задате децималним записом (једно децимално место) на бројевној полуправој, са уцртаном (датом) јединичном дужи и подеоцима који одговарају броју децималних места; ☐
- подели два децимална броја; ☐
- Израчуна вредност једноставнијег израза са више рачунских операција различитог приоритета са разломцима истог записа; ☐
- Реши једноставну линеарну једначину и неједначину; ☐
- Одреди аритметичку средину за два броја; ☐
- Одреди проценат дате величине.

Оцена: врло добар (4)

- Упореди по величини разломке различитих записа; ☐
- Заокругли децимални број на задати број децимала; ☐
- Одреди положај више тачака на бројевној полуправи (ученик сам одређује дужину јединичне дужи), ако су дате координате разломком или децималним бројем са више децималних места; ☐
- Израчуна вредност једноставнијег израза са више рачунских операција различитог приоритета укључујући и заграде; ☐

- Користи разломкеи изразе са разломцима у једноставним реалним ситуацијама; ☐
- Решава линеарне једначине и неједначине у којима се непозната појављује само у једном члану; ☐
- Уочи једноставну животну ситуацију у којој ће му користити бројевни израз; ☐
- Примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; ☐
- Примењује проценте у једноставним реалним ситуацијама; ☐
- Ради сложеније задатке израчунавања аритметичке средине.

Оцена: одличан (5)

- Одреди вредност сложенијег бројевног изрази; ☐
- Саставља и решава линеарне једначине и неједначине и користи иху сложенијим текстуалним задацима и задацима са реалним контекстом; ☐
- На основу (не)једначине уме да креира проблем са реалним контекстом; ☐
- Реши проблемски задатак из свакодневног живота користећи бројевни израз; ☐
- Примењује проценте у сложенијим реалним ситуацијама; ☐
- Примењује размеру у сложенијим реалним ситуацијама; ☐
- Примени аритметичку средину датих бројева у сложенијим реалним ситуацијама; ☐
- Креира проблем из свакодневног живота за чије решење су потребни проценти/размера/аритметичка средина/бројевни изрази/једначина/неједначина.

Оцена: довољан(2)

- Наводи елементе угла;
- Обележава угао на три начина; ☐
- Разликује врсте углова (оштар, прав, туп, опружен и пун); ☐
- Црта оштар, прав, туп, опружен и пун угао; ☐
- Мери дати угао уз помоћ угломера; ☐
- Црта угао задате мере помоћу угломера; ☐
- Упоредује углове дате у степенима; ☐
- Рачунски сабира и одузима углове изражене у степенима; ☐
- Рачунски множи природан број и угао изражен у степенима.

Оцена: добар (3)

- Уочава суседне, упоредне, унакрсне углове, уочава њихове моделе у равни и уме да их нацрта; ☐
- Упоредује углове дате у истој јединици мере; ☐
- Уочава појам углова на трансверзали ☐
- Сабира и одузима углове графички; ☐
- Рачунски сабира и одузима углове који нису изражени само у степенима; ☐
- Одреди комплементне и суплементне углове и рачуна са њима ако нису изражени само у степенима.

Оцена: врло добар (4)

- Одреди суплементне, комплементне, упоредне, унакрсне углове и рачуна са њима; ☐
- Влада појмовима углови на трансверзали и углови са паралелним крацима; ☐
- Уочава моделе углована трансверзали и углова са паралелним крацима у равни и уме да одреди њихове мере; ☐
- Упоредује углове; ☐
- Реши једноставан задатак применом основних својстава паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова).

Оцена: одличан (5)

- Идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе; ☐
- Рачуна са угловима користећи особине углова на трансверзали и углова са паралелним крацима; ☐
- Решава сложеније задатке и примењује својства паралелограма; ☐
- Реши задатке са реалним контекстом; ☐
- Креира проблем из свакодневног живота за чије решење супотребни углови.

НАСТАВНА ТЕМА: Осна симетрија

Оцена: довољан (2)

- Идентификује оносиметричну фигуру и одређује њену осу симетрије; ☐
- Конструира симетралу дужи; ☐
- Конструира симетралу угла; ☐
- Преслика тачку и дуж осном симетријом.

Оцена: добар (3)

- Преслика фигуру осном симетријом;
- Конструктивно подели дуж или угао на задат број делова; ☐
- Препознаје особине симетрале дужи и угла; ☐
- Конструира осу симетрије задате фигуре; ☐
- Конструира нормалу на дату праву кроз дату тачку.

Оцена: врло добар (4)

- Примени својства симетрале угла; ☐
- Примени својства симетрале дужи; ☐
- Симетрично пресликава сложенији геометријски објекат; ☐
- Примени конструкције нормалу на дату праву кроз дату тачку.

Оцена: одличан (5)

- Примењује осну симетрију и њена својства; ☐
- Конструира симетричну слику геометријског објекта; ☐
- Реши задатке са реалним контекстом; ☐
- Креира проблем из свакодневног живота за чије решење је потребна осна симетрија.

БИОЛОГИЈА

Према Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању -

„Службени гласник РС” број 34 из 2019.године и 59 из 2020.године

Одличан (5) добија ученик који у потпуности показује способност примене знања из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље и примене у новим ситуацијама; лако логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Врло добар (4) добија ученик који у великој мери показује способност примене знања из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље, и логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Добар (3) добија ученик који у довољној мери показује способност употребе информација из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човеки здравље у новим ситуацијама; у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; у довољној мери критички расуђује; показује делимични степен активности и ангажовања.

Довољан (2) добија ученик чија знања, која је остварио из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље су на нивоу репродукције, уз минималну примену; у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који знања која је остварио из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; не изводи закључке који се заснивају на

подацима; критички не расуђује; не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

А: ОБЛИЦИ, МЕТОДЕ И НАСТАВНА СРЕДСТВА

Карактеристични облици рада	Фронтални, групни, рад у пару и индивидуални
Карактеристичне методе рада	Вербална, вербално-демонстрациона, графички радови, практичан рад, истраживачки рад ученика, мапе ума, олује идеја, текстуалне, комбиновани рад (истовремено коришћење различитих метода)...
Наставна средства и помоћна наставна средства	Уџбеник, рачунари и рачунарска опрема, интернет, мултимедијалне презентације, цртежи, модели и макете, збирке узорака материјала, комплети материјала за радне вежбе, одговарајући алати за ручну обраду материјала итд.

Б: АКТИВНОСТИ КОЈЕ ДОМИНИРАЈУ У РАДУ

Наставника (организатор и реализатор наставе, партнер у комуникацији, мотивише ученика, праћење практичног рада, праћење постигнућа ученика...)	Пажљиво планира и припрема наставу, проверава претходна знања и искуства ученика, реализује и води настави процес, помаже ученицима да поставе циљеве и задатке, помаже ученицима у процесу учења и решавања задатака, прати и пружа подршку, подстиче ученике на стваралачко истраживање, подстиче сарадњу и тимски рад, помаже ученицима да превазиђу неочекиване проблеме и ситуације током учења, самостално и заједно са ученицима вреднује процес и резултате наставе, вреднује резултате сопственог рада (рефлексивни практичар)...
Ученика (разговор, слушање, описивање, експериментисање, посматрање, уочавање, израда практичног рада, стварање стварање, истраживање, планирање, представљање, унапређивање...)	Пажљиво прате излагање наставника и својих другова, аргументовано и са уважавањем се укључује у дискусије и износи своја мишљења, планира своје учење и напредак, процењује свој и рад својих другова, проналази начине за решавање проблема, истражује различите изворе знања, повезује нова са ранијим знањима и искуством, учествује у различитим наставним и ваннаставним активностима и

про-јектима...

Метода оцењивања	Усмено одговарање				
	Одличан (5)	Врло добар (4)	Добар (3)	Довољан (2)	Недовољан (1)
Критеријум оцењивања	- примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова; - бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података; - формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке; - решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке; - континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.	- познавање и разумевање свих наставних садржаја скоро у потпуности - поседује развијену способност анализе и синтезе садржаја - делимични повезује усвојено градиво са другим сличним садржајима - примењује садржај, углавном без грешке уз давање наставних кових примера - заинтересованост за наставне садржаје уз активност на часу - самостално уочавање и исправљање грешака - примена усвојених знања и вештина у новим ситуацијама уз постицај - коришћење различитих извора знања уз постицај	- самостална репродукција научних садржаја уз мању помоћ наставника - поседовање сп-особности анализе садржаја - делимично повезивање усвојеног знања са сличним садржајем - примена садржаја са мањим грешкама уз давање наставних кових примера - исправљање грешака уз наставникову помоћ - слабија активност на часу - коришћење једног извора знања(уџбеника или записа у свесци)	- присећање делова садржаја или основних појмова уз помоћ наставника - делимично репродукција научених садржаја, али без примера - слабија активност на часу и уусвајању садржаја - изостаје повезивање садржаја унутар предмета - чини грешке и неуочава их - несамосталност у раду, тражење и прихватање помоћи и савета	- неусвојена већина садржаја, често и до нивоа препознавања - неусвојеност кључних појмова - непостојање потребних предзнања за усвајање нових садржаја, вештина и навика - ретка спремност за исказивање знања, умења и вештина - пасивност и незаинтересованост на часу - недостатак интереса за стицањем нових знања, чак и уз велико залагање наставника

Метод оцењивања	Графички рад				
	Оцена 5	Оцена 4	Оцена 3	Оцена 2	Оцена 1
Критеријум оцењивања	- све мере на цртежу одговарају котним бројевима - сви делови цртежа нацртани су под одговарајућим углом - котни бројеви су исписани изнад котне линије - котне и помоћне котне линије су нацртане пуном танком линијом - котни број је исписан на средини главне котне линије - удаљеност котне линије од ивице предмета је у складу са правилима техничког цртања - правилно је примењена размера - правилно је примењено правило о уписивању котних бројева на цртежима нацртаним у размери - цртеж је уредан, прецизан и прегледан - на цртежу је јасно видљива разлика између типа линије који је примењен за цртање ивице предмета и помоћних односно главних котних линија - котна стрелица је нацртана пуном дебелим линијом уз ивицу главне котне линије	- важи све наведено за оцену 5 осим уредности цртежа (виде се трагови коришћења гумице и обрисаних линија)	- у графичком раду су видљиве до 4 грешке предвиђене за оцену 5	- постоји рад на коме се не види ни је-дно правил отехничког цртања или скица - рад је неуредан или непрегледан	- не постоји и урађен графички рад

Метод оцењивања	Практични рад / Раду тиму				
	Одличан (5)	Врло добар (4)	Добар (3)	Довољан (2)	Недовољан (1)
Критеријум оцењивања	(2) Ученик је посебно мотивисан, креативан, одговоран у раду, поштује друге, редован у извршавању обавеза; (3) даје креативне примедбе и предлоге; (4) поштује правила рада; (5) у презентовању је јасан, тачан и уме да исказе суштину; (6) уочава битно и разликује га однебитног; (7) зна добро да организује и води рад у групи; (8) има високо развијено критичко мишљење.	8. мотивисан је и редовно извршава задатке; 9. решава проблеме користећи научне садржаје, 10. поштује правила рада 11. подржава рад групе и потстиче их на рад; 12. поуздан, марљив и одговоран; 13. презентује тачне податке	2. у подели задатака групе потребна помоћ наставника; 3. за рад потребна помоћ, постицај и усмеравање; 4. спор и неprecизан у презентацији; -теже исказује своје мишљење; -није самосталан, прати друге; -научено градиво примењује погрешно; -делимично поштије правила рада.	-ради на нивоу присећања; -у групи почиње да ради на интервенцију наставника; -задатак не завршава и има грешака; -површан у раду и поштовању правила; -углавном је пасиван у групи.	● незаинтересован за рад, омета друге; ● потстицање и помоћ га не мотивишу у раду; ● не поштује правила понашања у групи; ● тражи пуно пажњу и индивидуалан приступ.

Петнаестоминутне провере знања не морају бити унапред најављене. Резултате петнаестоминутне проверенаставник уписује у педагошку свеску, а за извођење оцено су неопходне најмање три такве провере.

Оцена	Опис оцено – проценат (бодови)
Одличан (5)	85-100 %
Врло добар (4)	68-84 %
Добар (3)	50-67 %
Довољан (2)	31-49 %
Недовољан (1)	0-30 %

Елементи оцењивања су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцено на основу:

- усменог испитивања;
- активности на часу;
- домаћих задатака;
- израде презентација;
- израде графичких радова;
- практичног рада/рада у тиму
- пројектних задатака,
- вредновања успеха на различитим нивоима такмичења.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

тема	Општи исходи
	Ученик ће бити у стању да:
Информационо-комуникационе технологије	– наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу – правилно користи ИКТ уређаје – именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја – прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса – прилагоди радно окружење кроз основна подешавања – креира дигитални слику и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) – креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) – примени алате за снимање и репродукцију аудио и видео записа – креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) – сачува и организује податке – разликује основне типове датотека
Дигитална писменост	– реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја; – доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине – разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету – реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садржајем или са непознатим особама путем интернета – приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај – информацијама на интернету приступи критички – спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету – разуме значај ауторских права – препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем – рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету

Рачунарство	– изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке – схвати математичко-логички смисао речи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”, израза „ако...онда” – зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски – наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема – креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу – сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби – користи математичке операторе за израчунавања – објасни сценарио и алгоритам пројекта – анализира и дискутује програм – проналази и отклања грешке у програму
Пројектни задатак	– сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом, формулацији и представљању резултата и закључака – одабира и примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта – наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Критеријуми оцењивања актива физичког васпитања за ученике петог разреда

I полугодиште

5. Атлетика – ниски старт

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Постављање у стартни положај	Правилно поставља стопала и руке и заузима стабилан положај	Углавном правилан положај, уз мање грешке	Положај је делимично правилан	Тешко заузима правилан положај	Не уме да заузме правилан стартни положај ни уз помоћ
Реакција на стартни	Реагује брзо и правовремено	Реагује уз незнатно	Реагује са приметним	Споро реагује на сигнал	Не реагује на стартни

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
сигнал		закашњење	закашњењем		сигнал или не изводи старт
Излазак из стартног положаја	Експлозивно и правилно излази из старта	Добар излазак уз мање грешке	Излазак је спорији и несигуран	Значајне техничке грешке	Не успева правилно да изведе излазак из старта
Положај тела и рад руку и ногу	Правилан нагиб тела и добро усклађен рад руку и ногу	Углавном правилна техника	Више техничких грешака, али изводи задатак	Техника је слаба и несигурна	Не примењује основне елементе технике
Брзина и координација	Одлична брзина, координација и ритам	Врло добра брзина и координација	Задовољавајућа брзина и координација	Слабија брзина и координација	Не показује основну координацију потребну за извођење задатка
Поштовање правила и ангажовање	У потпуности поштује правила и веома је ангажован	Углавном поштује правила и активно учествује	Потребно повремено подсећање	Често му је потребна помоћ и подстицај	Не поштује правила и не показује минималан

6. Рукомет – Вођење, хватање и додавање

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Вођење лопте	Правилно и сигурно води лопту, контролише је и успешно мења правац и брзину кретања	Углавном правилно води лопту, уз мање грешке	Води лопту задовољавајуће, али прави више грешака	Уз тешкоће контролише лопту и често је губи	Не успева да контролише и води лопту ни уз помоћ наставника
Хватање лопте	Сигурно и правилно хвата лопту из	Углавном правилно хвата	Хвата лопту, али повремено губи контролу	Несигурно хвата лопту и често је	Не успева правилно да ухвати лопту

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Додавање лопте	различитих праваца и висина Прецизно и правилно додаје лопту саиграчу, уз одговарајућу снагу и технику	лопту, уз мање грешке Углавном прецизно додаје лопту, уз мање грешке	Додавање је задовољавајуће, али није увек прецизно	испушта Додаје лопту уз значајне техничке грешке	Не успева правилно да изведе додавање
Координација и кретање	Одлично усклађује кретање, рад руку и ногу и контролу лопте	Врло добро усклађује покрете, уз мање грешке	Задовољавајућа координација, али уз повремене грешке	Координација је слабија и потребна је помоћ наставника	Не успева да повеже кретање са радом са лоптом
Примена елемената у игри	Самостално и успешно примењује вођење, хватање и додавање у игри	Успешно примењује већину елемената	Примењује основне елементе уз повремене грешке	Примењује елементе само у једноставним ситуацијама	Не успева да примени основне елементе у игри
Ангажовање и поштовање правила	Веома је активан, сарађује са саиграчима и у потпуности поштује правила	Активан је и углавном поштује правила	Углавном учествује и поштује правила	Потребно га је често подстицати на рад	Не показује минималан ниво ангажовања и не поштује правила

7. Атлетика – Скок у вис – (техника маказице)

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Залет	Правилно изводи залет, одржава ритам и одговарајућу	Залет је углавном правилан, уз мање	Залет је задовољавајући, али са више грешака у ритму	Залет је несигуран и неправилан	Не успева да изведе правилан залет ни уз

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Одраз	брзину до места одраза Правилно и снажно се одражава једном ногом са одговарајућег места	грешке Добро изводи одраз, уз мање техничке грешке	Одраз је задовољавајући, али недовољно сигуран	Одраз је слаб и често неправилан	помоћ наставника Не успева правилно да изведе одраз
Прелаз преко летвице – „маказице“	Правилно изводи технику „маказице“ и успешно прелази преко летвице	Правилно изводи технику уз мање грешке	Изводи основни покрет „маказица“, али са више техничких грешака	Покушава да изведе технику, али је несигуран	Не успева да изведе технику „маказице“ ни уз помоћ наставника
Доскок	Безбедно и правилно изводи доскок, одржавајући равнотежу	Углавном правилно изводи доскок	Доскок је задовољавајући, али уз мање грешке	Доскок је несигуран и потребно је додатно усмеравање	Не уме безбедно да изведе доскок
Координација и повезивање елемената	Одлично повезује залет, одраз, прелаз преко летвице и доскок у једну целину	Веома добро повезује елементе, уз мање грешке	Успева да повеже основне елементе, али уз повремене грешке	Тешко повезује елементе и потребна му је помоћ	Не успева да повеже основне елементе скока
Ангажовање и поштовање правила	Веома је активан, истрајан и у потпуности поштује правила и мере безбедности	Активан је и углавном поштује правила	Углавном учествује и поштује правила	Потребно га је често подстицати и усмеравати	Не показује минималан ниво ангажовања или не поштује правила безбедности

8. Гимнастика – Колут напред

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Почетни положај	Правилно заузима почетни чучећи положај, поставља шаке и припрема се за колут	Углавном правилно заузима почетни положај, уз мање грешке	Почетни положај је делимично правилан	Несигурно заузима почетни положај и потребно му је усмеравање	Не успева да заузме правилан почетни положај ни уз помоћ
Постављање шака и главе	Правилно поставља шаке, увлачи главу и правилно преноси тежину тела	Углавном правилно поставља шаке и главу	Изводи основни положај, али уз више грешака	Несигурно поставља шаке и главу	Не примењује основни положај шака и главе
Извођење колута	Течно и правилно изводи колут преко леђа, без прекида у кретању	Правилно изводи колут, уз мање техничке грешке	Изводи колут уз више грешака и мању несигурност	Изводи колут само уз помоћ или додатно усмеравање	Не успева да изведе колут напред ни уз помоћ наставника
Завршни положај	Правилно завршава колут у стабилном чучњу и без губитка равнотеже	Углавном правилно завршава колут, уз мање грешке	Завршава колут, али уз губитак равнотеже	Тешко успоставља равнотежу након колута	Не успева да заузме стабилан завршни положај
Координација и повезаност покрета	Одлично повезује све фазе колута у једно течно и контролисано кретање	Веома добро повезује фазе, уз мање грешке	Повезује основне фазе, али уз повремене прекиде	Покрети су неусклађени и несигурни	Не успева да повеже основне фазе покрета
Безбедност и ангажовање	Самостално, сигурно и одговорно изводи елемент и поштује правила безбедности	Углавном безбедно изводи елемент и поштује правила	Потребно је повремено усмеравање	Потребна је честа помоћ и подстицај	Не поштује правила безбедности и не показује минималан ниво ангажовања

II полугиште

9. Гимнастика – Греда (девојчице)

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Став и равнотежа на греди	Сигурно одржава правилан став и равнотежу током целог кретања	Углавном добро одржава равнотежу, уз мање грешке	Повремено губи равнотежу, али наставља кретање	Често губи равнотежу и потребно му је усмеравање	Не успева да одржи равнотежу ни уз помоћ
Ходање и кретање по греди	Сигурно и правилно хода по греди, контролисаним покретима	Правилно се креће, уз мање несигурности	Креће се уз повремене грешке и губитак равнотеже	Креће се веома несигурно и споро	Не успева самостално да се креће по греди
Положај тела и координација	Правилан положај тела, добро држање и одлична координација покрета	Добро држање и координација, уз мање грешке	Задовољавајућа координација уз више техничких грешака	Слабија координација и неправилан положај тела	Не успева да правилно координира покрете
Извођење гимнастичких елемената	Самостално и правилно изводи задате елементе на греди	Успешно изводи већину елемената, уз мање грешке	Изводи основне елементе, али уз несигурност	Изводи елементе само уз помоћ и усмеравање	Не успева да изведе основне елементе ни уз помоћ
Силазак са греде	Правилно, сигурно и контролисано изводи силазак	Сигурно изводи силазак уз мање грешке	Силазак је задовољавајући, али уз мању несигурност	Силазак изводи уз помоћ наставника	Не успева безбедно да изведе силазак
Безбедност и ангажовање	Веома је ангажован, самосталан и у потпуности	Активан је и углавном поштује правила	Углавном учествује, уз повремено подсећање	Потребно га је често подстицати и усмеравати	Не показује минималан ниво ангажовања

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
	поштује правила безбедности				или не поштује правила безбедности

10. Гимнастика – Коњ са хватаљкама (дечаци)

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Положај и хват на хватаљкама	Правилно и сигурно поставља шаке и одржава чврст хват током извођења	Хват је углавном правилан, уз мање грешке	Хват је задовољавајући, али повремено несигуран	Хват је несигуран и потребно је усмеравање	Не успева правилно да постави шаке и одржи хват
Потпор и замаси	Сигурно одржава потпор и правилно изводи замахе, уз добру контролу тела	Добро изводи потпор и замахе, уз мање техничке грешке	Изводи основне замахе, али уз више грешака	Замаси су слаби и несигурни, потребна је помоћ	Не успева да изведе потпор и основни замах ни уз помоћ
Кретање тела и координација	Одлично координира рад руку, ногу и тела током извођења	Врло добро координира покрете, уз мање грешке	Координација је задовољавајућа, али са више техничких грешака	Покрети су неусклађени и несигурни	Не успева да повеже основне покрете
Извођење задатог елемента	Самостално, правилно и течно изводи задати елемент на коњу са хватаљкама	Успешно изводи елемент уз мање грешке	Изводи основни елемент уз повремене прекиде и несигурност	Елемент изводи само уз помоћ и усмеравање наставника	Не успева да изведе задати елемент ни уз помоћ
Завршетак елемента и	Контролисано завршава	Углавном правилно	Завршетак је задовољавајући,	Потребна му је помоћ	Не успева безбедно да

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
силазак	елемент и безбедно силази	завршава елемент и силази	али уз мању несигурност	приликом завршетка и силаска	заврши елемент и сиђе
Безбедност и ангажовање	Веома је ангажован, самосталан и у потпуности поштује правила безбедности	Активан је и углавном углавном поштује правила	Углавном учествује, уз повремено подсећање	Потребно га је често подстицати и усмеравати	Не показује минималан ниво ангажовања или не поштује правила безбедности

11. Рукомет – Скок шут

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Залет и припрема за одраз	Правилно изводи залет и припрема се за одраз у оптималном ритму	Залет је углавном правилан, уз мање грешке	Залет је задовољавајући, али уз више грешака у ритму	Залет је несигуран и неправилан	Не успева правилно да изведе залет ни уз помоћ наставника
Одраз и скок	Правилно и снажно се одражава, постиже добру висину и контролише положај тела у скоку	Добро изводи одраз и скок, уз мање техничке грешке	Изводи одраз и скок, али уз несигурност и више грешака	Одраз и скок су слаби и неправилни	Не успева да правилно изведе одраз и скок
Положај руке и извођење шута	Правилно поставља руку, изводи шут снажно и технички исправно	Шут је углавном правилан, уз мање грешке	Шут изводи задовољавајуће, али са више техничких грешака	Шут је несигуран и недовољно технички исправан	Не успева да изведе шут ни уз помоћ наставника

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Прецизност шута	Веома прецизно упућује лопту ка голу и успешно бира место шута	Шут је углавном прецизан	Повремено погађа циљ, али прецизност није стабилна	Ретко погађа задати циљ	Не успева да упути лопту ка задатом циљу
Доскок и контрола тела	Безбедно и контролисано изводи доскок и одмах наставља кретање	Углавном правилно изводи доскок, уз мање грешке	Доскок је задовољавајући, али уз мању несигурност	Доскок је несигуран и потребно је усмеравање	Не успева безбедно да изведе доскок
Примена елемента у игри и ангажовање	Самостално и успешно примењује скок шут у игри, веома је активан и поштује правила	Успешно примењује елемент и активно учествује	Примењује елемент у једноставним ситуацијама, уз повремене грешке	Елемент примењује само уз помоћ и подстицај	Не успева да примени елемент у игри и не показује минималан ниво ангажовања

12. Гимнастика – Прескок преко козлића (Разношка)

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Залет и припрема за одраз	Правилно и сигурно изводи залет, одржава ритам и оптималну брзину	Залет је углавном правилан, уз мање грешке	Залет је задовољавајући, али са више грешака	Залет је несигуран и неправилан	Не успева да правилно изведе залет ни уз помоћ наставника
Одраз са одскочне даске	Снажно и правилно се одражава, уз добру координацију и правилан положај тела	Добро изводи одраз, уз мање техничке грешке	Одраз је задовољавајући, али недовољно снажан или сигуран	Одраз је слаб и несигуран	Не успева правилно да изведе одраз

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Постављање руку и ослонац	Правилно и сигурно поставља шаке на козлић и контролише ослонац	Углавном правилно поставља шаке, уз мање грешке	Поставља шаке, али уз више техничких грешака	Ослонац је несигуран и потребно је усмеравање	Не успева правилно да постави шаке и оствари ослонац
Разношка преко козлића	Правилно и течно изводи разношку, са јасним одвајањем ногу и добром контролом тела	Успешно изводи разношку, уз мање грешке	Изводи основни покрет разношке, али уз више техничких грешака	Покушава разношку, али је несигуран и потребна му је помоћ	Не успева да изведе разношку ни уз помоћ наставника
Доскок	Сигурно и контролисано доскочи на обе ноге и одржава равнотежу	Углавном правилно изводи доскок, уз мање грешке	Доскок је задовољавајући, али уз мању несигурност	Доскок је несигуран и потребно је додатно усмеравање	Не успева безбедно да изведе доскок
Безбедност и ангажовање	Самостално и сигурно изводи прескок, поштује правила безбедности и веома је ангажован	Активан је и углавном поштује правила безбедности	Углавном учествује, уз повремено подсећање	Потребно га је често подстицати и усмеравати	Не показује минималан ниво ангажовања или не поштује правила безбедности

13. Атлетика – Бацање кугле

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
Постављање кугле и почетни положај	Правилно поставља куглу уз врат и заузима правилан почетни положај	Углавном правилно поставља куглу и заузима положај, уз	Положај је делимично правилан, уз више грешака	Несигурно поставља куглу и неправилно заузима положај	Не уме правилно да постави куглу ни уз помоћ наставника

Критеријум	5 – Одличан	4 – Врло добар	3 – Добар	2 – Довољан	1 – Недовољан
		мање грешке			
Замах и припрема за избачај	Правилно изводи припремне покрете и добро координира рад ногу, тупа и руку	Добро изводи припремне покрете, уз мање техничке грешке	Изводи основне покрете, али уз више грешака	Покрети су несигурни и неусклађени	Не успева да изведе основне припремне покрете
Избачај кугле	Правилно и снажно изводи избачај, уз потпуну координацију целог тела	Добро изводи избачај, уз мање грешке	Избачај је задовољавајући, али технички несигуран	Избачај је слаб и неправилан	Не успева правилно да изведе избачај ни уз помоћ
Правац и даљина бацања	Куглу избацује правилним правцем и постиже веома добар резултат у складу са својим могућностима	Добар правац и резултат, уз мање грешке	Задовољавајући правац и резултат	Често погрешан правац и слаб резултат	Не успева да изведе бацање у правилном правцу
Завршни положај и равнотежа	Правилно завршава избачај, одржава равнотежу и остаје унутар прописаног простора	Углавном правилан завршни положај, уз мање грешке	Завршни положај је задовољавајући, али уз губитак равнотеже	Често губи равнотежу и неправилно завршава покрет	Не успева да контролише тело након избачаја
Безбедност и познавање правила	У потпуности поштује правила бацања и мере безбедности, веома је одговоран	Углавном поштује правила и мере безбедности	Поштује основна правила, уз повремено подсећање	Често му је потребно подсећање на правила безбедности	Не поштује основна правила и мере безбедности

